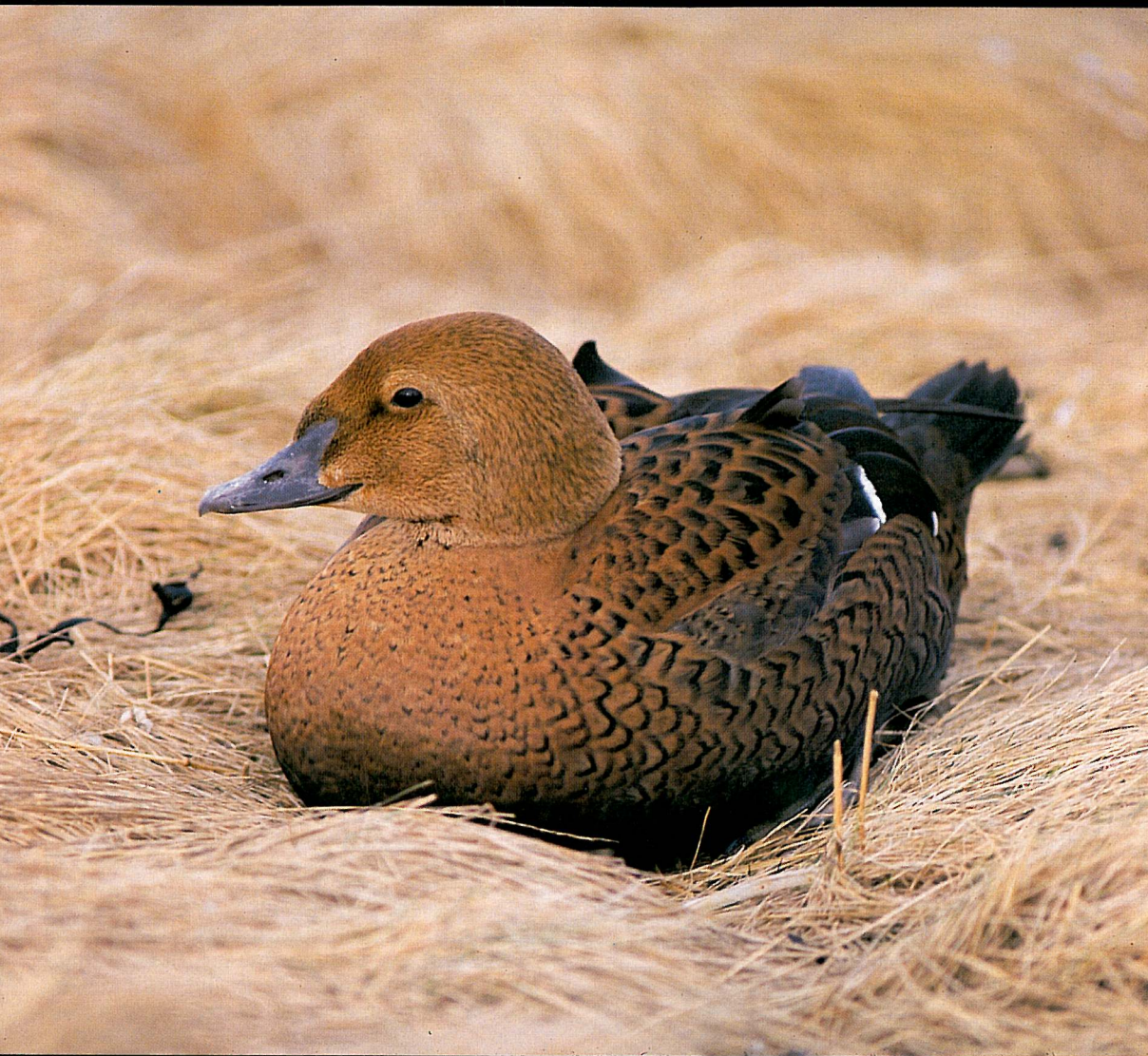

Vår Fuglefauna

5¹⁹⁹⁴

Inneholder årsrapporter bl.a. fra:

Norsk Sjeldenhetskomité for Fugl 1992

Norsk Faunakomité for Fugl 1993

Norsk Navnekomité for Fugl 1993

Sjeldne fugler i Norge i 1992

Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)

Den nordamerikanske vaderarten willetsnippe *Catotrophorus semipalmatus* var en av to nye arter som ble observert i Norge i 1992. Fuglen holdt seg på Mølen, Vestfold i flere måneder. Foto: Håkon Heggland.

Av Jørn R. Gustad

Dette er årsrapport nr 17 og meddelelse nr 20 fra NSKF. Rapporten inneholder hovedsakelig observasjoner fra 1992, men observasjoner fra tidligere år er også tatt med og presenteres samlet.

NSKF har i løpet av det siste virksomhetsår (1994) hatt 241 sjeldenhets saker til sluttbehandling. Av disse ble 37 saker behandlet i 1993, men da dette gjaldt 1992-observasjoner ble de ikke publisert i 1991-rapporten (se Tab. 1). 35 saker som er kommet inn i 1994 gjeldende observasjoner fra 1992 og eldre er også behandlet (se Tab. 1). Sakene ble ferdigbehandlet i møtet på Mølen 21-23.10.94.

Av 241 saker ble 156 godkjent (65%), derav 49 med belegg. To av disse er ikke med i rapporten, da den ene er trukket av observatørene («beringlo») og den andre er satt til ny behandling (taigatrost). To av de godkjente sakene gjelder stivhaleand som plasseres under kategori AB på A-listen. Forklaring til liste-begrepene finnes hos Ree & Gjershaug (1994), s. 512-513.

Totalt 63 saker (25%) kunne ikke godkjennes av NSKF, og av disse ble 2 saker henlagt. Henlagte saker kan tas opp til ny behandling i fremtiden, dersom nye opplysninger rundt observasjonene kommer NSKF i hende eller om nye artsbestemmelses-kriterier blir publisert. Underkjente saker kan også sendes inn på nytt, men da bør nye momenter rundt observasjonene ha kommet med.

Totalt har NSKF 50 avventingssaker under behandling. Av disse er 22 nye avventingssaker fra dette virksomhetsår. Av spesielt interessante 1992-saker kan her nevnes gåsegribb og en ubestemt stor hvit hegge.

NSKF har vurdert 6 konsultasjonssaker fra de lokale rapport- og sjeldenhetskomiteene (LRSK) (se Tab. 1). Disse er sendt i retur for publisering. En av disse, en avvikende rosenfink *Carpodacus erythrinus* fortjener dog spesiell omtale. Den var oransjegul på de steder der eldre hanner har sin flotte karminrøde farge. Dette viser hvor viktig det er å

vurdere uvanlige fargevarianter under artsbestemning av mulige sjeldne fugler.

I tillegg er 25 saker sluttbehandlet i 1993, fra 1991 og eldre, publisert i denne rapporten.

Medlemmer av Lista Fuglestasjon har sendt inn eldre Lista-observasjoner til reell NSKF-behandling. Dette dreier seg om 10 saker fra perioden 1951-55. *Norges Fugler* (Haftorn 1971) har etter *Håndbok over Norges fugler* (Løvnskiold 1947) vært kilden for hva som har vært regnet som «sikre» observasjoner. NSKF-behandlingen av Lista-observasjonene viste at tre av tidligere fem anerkjente observasjoner ikke holdt mål for den norske listen. NSKF har vært i tvil om hvordan disse skal publiseres, men har valgt å ta dem med fortløpende. Det vil vise seg om dette er første steg tilbake i tid for å få en sammenlignbar standard for samtlige norske sjeldenhetsfunn.

Dersom en observasjon savnes blant de godkjente observasjonene, kan det skyldes:

- (1) At den er underkjent, og finnes i listen over ikke godkjente eller henlagte saker. Disse listene finner du sist i rapporten.
- (2) At den ikke er ferdigbehandlet og/eller er satt på avventing av NSKF.
- (3) At den ennå ikke er mottatt av NSKF.

Lesere som har opplysninger eller spørsmål om observasjoner, bes ta kontakt med NSKFs sekretær.

Nye arter/underarter for Norge

NSKF har godkjent to nye arter for landet i løpet av dette virksomhetsåret, nemlig willetsnipe *Catoprophorus semipalmatus* og spottesanger *Hippolais polyglotta*. Imidlertid går blekspottesanger *Hippolais pallida* ut av den norske listen, da en med

dagens kunnskap ikke kan utelukke at observasjonen dreide seg om dvergspottesanger av underarten *Hippolais caligata rama*. NSKF har i sine tidligere rapporter ikke inkludert opplysninger om Norges eneste funn av flekksnipe *Actitis macularia* på Svalbard — et gammelt museumsindivid som befinner seg i England (Gray 1844, Løvnskiold 1964, Ree & Gjershaug 1994). For nærmere opplysninger om denne fuglen henvises til separat artikkel av Ree (1994). Antall arter på den norske A-listen har dermed kommet opp i 451 (A- og AB-arter). I tillegg er det godkjent en observasjon av svartstrupejernspurv/sibirjernspurv *Prunella atrogularis/montanella* som ikke telles med som egen art per definisjon, men som registreres på lik linje med f.eks. ubestemt fregattfugl *Fregata sp.*, som hittil er påtruffet to ganger i Norge.

Dvergterne *Sterna albifrons* er registrert som ny hekkeart, og listen over fugler som har hekket i Norge rommer nå 262 arter (A-listen). Av AB-arter er bl.a. stripegås *Anser indicus*, snøgås *Anser caerulescens* og mandarinand *Aix galericulata* inkludert. Arter inkludert som bare har hekket på Svalbard: Islom *Gavia immer*, kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*, ringgås *Branta bernicla*, polar-svømmesnipe *Phalaropus fulicarius*, polarsnipe *Calidris canutus*, sandløper *Calidris alba*, polarjo *Stercorarius pomarinus*, polarmåke *Larus hyperboreus*, sabinemåke *Larus sabini*, rosenmåke *Rhodostethia rosea*, ismåke *Pagophila eburnea* og allekonge *Alle alle*.

Videre er to nye hybrider godkjent, dette gjelder: Flaggspett x hvitryggspett *Dendrocopus major x leucotos* og gulerle x sitronerle *Motacilla flava x citreola*. Hybrider og underarter publiseres med betegnelsen «...viste karakterer til...», da en med denne benevnelsen ikke utelukker at varianter kan fremvise lignende karakterer.

Tabell 1. Behandlingsresultat for saker i 1992-rapporten (ophøyet tall angir antall konsultasjonsaker). F.o.m. 1.1.94 er det gjort en endring i hvordan saksnr. tildeles. Nå gis saksnr. fortløpende innenfor kalenderåret etter rekkefølgen de kommer inn uansett hvilket år saken gjelder. F.eks. sak innkommet 31.12.94 blir 94-sak og sak innkommet 1.1.95 blir 95-sak.

Saker behandlet	Beh.år	Saksår	Godkjent*	Godkjent	Avventing	Henlagt	Ikke godkjent
2	1993	1990	1 (50%)	1 (50%)	0	0	0
23	1993	1991	5 (22%)	9 (39%)	0	0	9 (39%)
37	1993	1992	28 (76%)	6 (16%)	0	1 (3%)	2 (5%)
169	1994	1992	17 (10%) ¹	88 (52%) ¹	11 (6%)	1 (1%)	52 (31%) ³
35	1994	1994	4 (11%)	13 (37%) ¹	11 (32%)	0	7 (20%)
266			55 (21%)	117 (44%)	22 (8%)	2 (1%)	70 (26%)

Museumsfugler

Det har siden slutten på 1970-tallet vært en mer eller mindre gjennomført praksis at NSKF ikke på ordinær måte skal behandle og godkjenne funn av fugler som oppbevares i de vitenskapelige samlinger på zoologiske museer. Årsaken er at NOF som ideell forening ikke kan overprøve vitenskapelige institusjoner (V. Ree pers. medd.). Dette prinsipielle forhold ble bl.a. inngående drøftet på NOFs årsmøte på Lista i 1979. Funn av fugler nye for landet eller som står på NSKFs liste tilhørende museumssamlinger skal, så snart komiteen får kjennskap til dem, automatisk inkluderes i rapportene med fullstendige data sammen med øvrige godkjente observasjoner.

Innleveringsfrist for sjeldenhetssaker

På Mølen-møtet besluttet NSKF å endre fristen for innsending av observasjoner til NSKF. Observasjoner som ønskes publisert i førstkomende sjeldenhetsrapport må sendes inn innen **1. februar** året etter observasjonsåret (ikke 1. september som tidligere). Fristen gjelder innsending til LRSK, som videresender til NSKF innen **15. februar**. NSKF vil med dette prøve å ta inn etterslepet slik at vi i neste temahefte av *Vår Fuglefauna* kommer med to årsrapporter (for 1993 og 1994). Siden dette heftet av *Vår Fuglefauna* kommer ut etter fristen for 1994-observasjonene, settes en engangsfrist: Så snart som mulig!

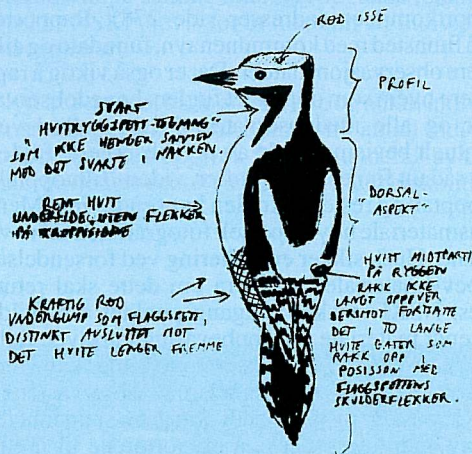
Endringer på rapporteringslisten

To endringer ble vedtatt på Mølen-møtet: (1) Skjeggmeis *Panurus biarmicus* går ut av NSKFs liste fra og med 1.1.95 og inn på LRSKs lister fra samme dato. Begrunnelsen er at skjeggmeis ikke lenger regnes som sjeldent forekommende i Norge. Fuglen er da også lettbestemt. NSKF ber LRSK være spesielt nøye med vurderingen av antall individer og funn, da dette til tider kan være svært vanskelig. (2) Vi får i bytte en «ny» underart på listen, nemlig gransanger av underarten *Phylloscopus collybita tristis*. Dette er etter ønske fra det andre internasjonale møtet mellom sjeldenhetskomiteene, med begrunnelse i de store forvekslingsrisikene mellom *Ph.c.tristis* og østlige *Ph.c.abietinus*. NSKF ønsker også observasjoner bakover i tid. LRSK-godkjente observasjoner vil bli revurdert med tanke på en sammenlignbar standard. Trolig vil bare fugl i hånd bli godkjent, men en ønsker også å få inn feltobservasjoner.

Arter som i en periode har vært ute av NSKF-listen (se s. 276) ønskes innsendt. Hvis LRSK har behandlet et slikt funn, skal dette til behandling hos NSKF. Dette er i praksis blitt gjort, men ikke gjort kjent tidligere.

Hybrid flaggspett x hvitryggspett *Dendrocopus major x leucotos*

Fåberg i Oppland 3.5.92. Skisse ved Johannes E. Anonby.

Hybrider mellom flaggspett og hvitryggspett anses som et «sykdomstegn» for den sparsomme svenske hvitryggspett-bestanden (Aulén & Haavisto 1993). Om det samme gjelder for øst-norske forhold — der bestanden også er svært tynn — kan hende, men hvitryggspett hekket i hvert fall i rent par 6 mil nord for Fåberg i 1994 (Jon Opheim pers. medd.)

Skjeggmeisas *Panurus biarmicus* innvandring til Norge har gått svært raskt. Funnmengden i 1992 er den høyeste årssummen hittil, og arten regnes ikke lenger som sjeldent forekommende i landet. Derfor går arten ut av NSKFs liste fra og med 1.1.95 og inn på LRSKs lister fra samme dato. Fuglen på bildet er fra Slevdalsvann, Farsund 26.9.1992. Foto: Knut S. Olsen.

Råd til rapportørene

NSKF gjentar oppfordringen fra forrige sjeldenhetsrapport: Alle som har observasjoner av arter/underarter som er ført opp på sjeldenhetslisten eller som er nye for landet samt hybrider, bes sende utførlig beskrivelse av fuglen(e) til den lokale rapportkomiteen (adresser side 278). Rapportér også funnsted med kommunenavn, funndato og alle senere observasjonsdatoer. Det er også viktig å rapportere hvem som oppdaget fuglen, hovedobservatører og alle medobservatører! Legg alltid ved eventuelt bevismateriale av den observerte fuglen hvis sådant finnes; Fotografier, video-/filmopptak, lydopptak og rester av fuglen bør sendes inn. Merk bevismateriale nøye, spesielt fotografier, med navn og dato. Husk sikker emballering ved forsendelser av bevismateriale og si ifra om dette skal returneres. NSKF ønsker i utgangspunktet å beholde innsendt materiale for oppbevaring i arkivet. Selv dårlige, uskarpe og feileksponte bilder kan være til stor hjelp ved bedømmelse av observasjoner. NSKF ønsker også tilsendt fotos av sjeldenheter tatt av andre personer enn rapportørene til mulig bruk i rapporten.

NSKFs sammensetning og arbeid

NSKF har hatt følgende sammensetning det siste virksomhetsåret: Jørn R. Gustad (sekretær), Oslo; Tore Berg, Rogaland; Rune G. Bosy, Østfold; Andrew W. Clarke, Vestfold; Runar Jåbekk, Vest-Agder og Øivind Syvertsen, Akershus. I forhold til virksomhetsåret 1993 er følgende endringer skjedd: Jan Ove Gjershaug gikk ut av komiteen fra og med 1.1.94 etter 14 år som NSKF-medlem (siden 28.4.79)! Han takkes varmt for sitt mangeårige og verdifulle arbeid. Andrew W. Clarke gikk inn i hans sted som vurderingsmedlem etter å ha vært sekretær siden 1.1.1990, mens Jørn R. Gustad kom inn som ny sekretær.

Komiteen har hatt et møte på Mølen 21-23. oktober der 1992-sakene ble ferdigbehandlet. Ellers har alt arbeid foregått per korrespondanse.

Takk

En takk rettes til alle observatører, rapportører, fotografer, LRSK-sekretærer og andre som har bidratt; uten dere ville rapporten blitt betraktelig fattigere.

Takk til Tore Berg, Rune G. Bosy, Andrew W. Clarke, Per Gylseth, Håkon Heggland, Runar Jåbekk og Øivind Syvertsen for verdifulle kommentarer til tidligere utkast av manuskriptet. Andrew W. Clarke har i tillegg stått for det engelske sammandraget.

Takk også til Viggo Ree og Peter R. Colston for informasjon om flekksnipen fra Svalbard, samt til Ian Dawson (RSPB's bibliotek) og Ingvar Stenberg for informasjon om tidligere hybrider av flaggspett/hvitryggspett.

NSKFs telefon og adresse

Beskrivelser sendes først til LRSK (adresser side 278), ellers sendes all korrespondanse til: **NSKF, postboks 5800 Majorstua, 0308 Oslo.**

Spørsmål om observasjoner som er under behandling og annet, kan rettes til sekretæren på telefon 22 19 32 88 (kveldstid).

Forklaring av systematikk og forkortelser brukt i rapporten

Systematikk og nomenklatur følger *List of recent holarctic bird species* (Voous 1973, 1977) med senere endringer. Norske fuglenavn følger fortrinnsvis NNKFs publikasjoner og unntaksvis *European bird names in fifteen languages* (Sandberg 1992).

Opplysninger settes opp på følgende vis:

(1) Norsk navn, (2) vitenskapelig navn, (3) antall funn/individer i parentes (funn/individer før rapportåret - funn/individer i rapportåret, (4) eventuell årstalls- og områdebegrensning av 3), (5) eventuell hekking, (6) år, (7) fylke, (8) antall, kjønn, alder og hvis kjent funnomstendigheter, f.eks. syngende, (9) lokalitet og kommune, (10) dato(er), (11) * bak dato angir positivt belegg, og en klamme med symbol som angir beleggets form (F - Fotografi, V - Video/filmopptak, L - Lydopptak og † - funnet død, om den er innsamlet og hvor den er oppbevart [med journalnummer i museer]), (12) navn på den som oppdaget, var hovedobservatør, dokumenterte og eller rapporterte funnet, ofte angis også medobservatører (hvis prioritering ikke er oppgitt settes observatører alfabetisk), (13) kommentarer til observasjonen, (14) det totale hekke- og overvintingsområdet er grovt angitt i parentes og (15) funnkommentar.

Aldersangivelse og draktbenevnelse:

Aldersangivelsen er angitt der dette er kjent. Den baserer seg i utgangspunktet på Kalenderår-systemet (1K, 1K+, 2K, osv.) men også etter Fjærdrakts-systemet (pull., juv., subad. og ad.) der dette er mer betegnende eller utfyllende: Pull. er en forkortelse for pullus, dvs. en reirunge eller en ikke flyvedyktig unge som fortsatt er avhengig av foreldrefuglen(e). Juv. er en forkortelse for juvenilus, dvs. en flyvedyktig ungfugl i sin første komplette fjærdrakt. Subad. er forkortelse for subadultus, dvs. en fugl som ikke lenger har sin juvenile fjær-

drakt, men som ennå ikke er utfarget (den har ikke fått sin endelige fjærdrakt). Ad. er forkortelse for adultus, dvs. en voksen (gammel) og kjønnsmoden fugl i sin endelige fjærdrakt (kan være sommer- eller vinterdrakt). For øvrig: ♂ angir hann og ♀ angir hunn.

Antall funn/individer:

Hvis ikke annet angis, er ett individ observert. Hvorvidt det dreier seg om ett eller flere individer er ofte vanskelig å fastslå, men NSKFs vurdering angis slik: Mulig samme fugl(er) — regnes som forskjellige funn/individ(er); trolig samme fugl(er) — regnes som ett funn/individ(er); samme fugl(er),

hvor beleggene er entydige — regnes som som ett funn/individ(er). Samme fremgangsmåte gjelder for funn av samme art sett på samme lokalitet, men til forskjellige tidspunkt. Herunder inkluderes fugler som forekommer årlig på samme eller nærliggende lokaliteter. Ved observasjoner av flere enn ett individ på samme eller nærliggende lokaliteter ønsker NSKF bevis for at mer enn ett individ skal bli registrert.

Nytt av året er at både antall funn og antall individer er satt opp. Hvis antall funn er lik antall individer står bare ett tall oppført. Dette er anbefalt av det 2. internasjonale møtet mellom sjeldenhetskomiteer.

Godkjente observasjoner *Accepted records*

Storlire *Puffinus gravis* (26/28 - 1) etter 1925

1992 Telemark: Jomfruland, Kragerø 20.7 (K.Aa.Solbakken, F.Kræmer, S.Eide).

(Sør-Atlanterhavet; overvintrer i Nord-Atlanterhavet) Majoriteten av funn faller senere på høsten, særlig september. Fra sommermånedene foreligger tidligere 2 juni-funn og 3 juli-funn.

Rørdrum *Botaurus stellaris* (43/45 - 2)

1992 Akershus: Knaimyrene, Hurdal 20.6 (K.Eie, P.O.Syvertsen, H.Refsen). Fuglen trakk øst og ut av området. Rogaland: Djupadalen, Haugesund 16.12 (K.N.Bjørkelund).

(Eurasia fra Spania til Stillehavet og Afrika) Dette er de 2 første funn av arten siden 1988. Dens nærmeste hekkeområder er i Sverige der den har vist en markant økning siden slutten av 1980-årene (Tyrberg 1994).

Silkehegre *Egretta garzetta* (12 - 1)

1992 Vest-Agder: Kvarenes, Kristiansand 6-8.5* (F) (A. Kvarenes, S.Berhus, m.fl.).

(Eurasia, Afrika og Australia) Første funn siden 1986! Sett på bakgrunn av utviklingen i Storbritannia, hvor den har økt kraftig i de senere år, sees den forbausende sjelden hos oss.

Silkehegre Egretta garzetta ved Kvarenes i Kristiansand 6-8.5.92. Foto: Arvid Kvarenes.

Stork Ciconia ciconia i Solli, Tune 19.5.90. Foto: Lenart Fløseth.

Egretthegre *Egretta alba* (34/36 - 1)

1992 Nordland: Kjellerhaugvatnet, Vega 24.7-7.9 (J.Antonsen).

(Nesten kosmopolitisk; men svært lokal utbredelse i Europa) Egretthegren har vært en hyppigere gjest i Norge enn silkehegen, noe som gjenspeiles i funnmengden (37:13) og det faktum at førstefunnene inntraff forholdsvis samtidig (1970 og 1971).

Svartstork *Ciconia nigra* (24 - 0)

1981 Østfold: Kurefjorden, Rygge mai (S.Svarstad).

(Eurasia og Sør-Afrika; overvintrer i Afrika) Et eldre funn som blir nr 14 i Norge. Alle 24 funn har vært av enslige fugler. Arten gjeninnvandrer nå trolig Skandinavia og hekket i 1992 nærmest oss med 1-2 par i Danmark og i Skåne i Sverige (Lindballe m.fl. 1994).

Stork *Ciconia ciconia* (67/72 - 4/6) etter 1920

1983 Oslo: Maridalen 30.4-1.5 (V.Ree, R.Lofstad, H.Rode, m.fl.). Fuglen overnattet i tørrfuru. Se for øvrig artikkel med tegning av fuglen i *Toppdykker'n* (Ree 1984).

1987 Møre & Romsdal: Arø, Molde 12.10* (F) (T.Johansen). Avisartikkel med foto i *Romsdals Budstikke* 13. oktober 1987.

1990 Hordaland: Myking, Lindås april* (F) (Ø.Olsen, m.fl.). Østfold: Solli, Tune, Sarpsborg 19.5* (F) (L.Fløseth).

1991 Hedmark: I flukt nordover langs Glomma mellom Elverum og Rena, Elverum og Åmot kommuner 13.4* (F) (D.B.Skarsvåg). Vest-Agder: Marnardal, Marnardal 12.6 (M.Helberg, J.G.Noddeland, J.Johannesen, T.M.Helberg).

1992 Buskerud: Hønefoss, Ringerike 20.4 (P.Gustavson). Hedmark: 1 ind. Sæteranlegget i Hamar og Åkersvika naturreservat, Hamar 4.5 (E.G.Hansen, m.fl.). Artikkel i *Hamar Arbeiderblad* 7. mai 1992. 3 ind. Tingnes, Ringsaker 4-5.5* (F) (T.Gjendal, m.fl.). 1 ind. avbildet med tekststykke i *Hamar Arbeiderblad* 6. mai 1992. Muligens samme fugler, men regnes som 2 funn av fire individer.
Vest-Agder: Hogganvik, Mandal 13.5 (M.Helberg, T.Bentsen).

(Nord-Afrika, Spania, Sentral-Europa til Iran, Sentral- og Øst-Afrika) Fra perioden 1985-1988, dvs. perioden den var ute av listen, har vi nå fått den første observasjonen! Beste år for storken siden 1984, da det ble observert 7 individer. I 10-års perioden 1975-1984 er i alt 48 individer godkjent, altså 70% av totalen for 50-års perioden 1920-1992. Til tross for positiv trend i Norge ser situasjonen for storken i Danmark ut til å være kritisk, da kun 8 par hekket i 1992 (Lindballe m.fl. 1994).

Tundragås *Anser albifrons*

Individer som viste karakterer til underarten

A.a.flavirostris (19/155 - 1)

1992 Rogaland: Opptil 18 ind. Hå, Klepp og Sandnes kommuner 20.10.91-19.4 (M.Dagsland, m.fl.). Tillegg til forrige rapport der de kun var publisert frem t.o.m. 31.12.91 (Bosy & Clarke 1993). 1 ind. Grudavatnet, Klepp 11.10 (M.Dagsland).

(Vest-Grønland) Det foreligger en mengde observasjoner av fuglene fra vinteren 1991/1992 fra mange lokaliteter. Observasjonsperioden 10.11.91-19.4.92 telles som ett funn av 18 individer. Totalt fordeler 148 fugler seg på 19 funn. Denne underarten har sitt overvintringsområde i Irland. De fleste norske funn er naturlig nok på Vestlandet, og underarten ser nå ut til å overvintre årvisst på Jæren.

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (4 - 2)

1992 Nordland: Selvær, Træna 5-17.5 (G.Sandøy, Y. Langskjær).

Nord-Trøndelag: Flere lokaliteter i kommunene Verdal, Steinkjer og Inderøy 9-17.5* (V) (R.T.Kroglund, H. Sørhuus, m.fl.).

(Vest-Sibir, spesielt Taymyr-halvøya; overvintre i Sørøst-Europa) To ulike individer med uvanlig lange rasteperioder. Første bekreftelse på at minst to fugler besøker Norge på vartrekket. Om det er de samme fuglene som vender tilbake, er imidlertid vanskeligere å si noe om.

Rustand *Tadorna ferruginea* (42/55 - 1)

1989 Rogaland: ♀ Børaunen, Randaberg 13.5 (M.Bø).

1991 Vest-Agder: Brekne, Borhaug, Farsund 24.4 (K.Olsen, T.A. Olsen).

1992 Østfold: ♂ Saltnes, Onsøy, Fredrikstad 3-4.5 (O.Krohn).

(Øst-Europa, Asia, Nord-Afrika) Funn nr 35, 41 og 44 i Norge. Rogalandsfunnet er det eneste hittil for 1989 og Vest-Agderfunnet er det fjerde hittil i 1991. Fuglen fra Vest-Agder er muligens identisk med fuglen ved Tromlingene, Tromøy, Aust-Agder 28.4 samme år (Bosy & Clarke 1993). Spontaniteten til norske rustender kan og bør diskuteres. Enkelte år opptrer arten til dels invasjonsmessig over større geografiske områder (f.eks. sommeren 1990). Særlig i slike tilfeller er det ting som peker i retning av at i hvert fall enkelte av fuglene opptrer spontant. Såfremt det ikke foreligger indikasjoner for fangensapsstatus plasseres de norske fuglene foreløpig på A-listen.

Krikkand *Anas crecca*

Individer som viste karakterer til underarten

A.c.carolinensis. (10 - 3)

1981 Hordaland: ♂ Langavassmyra, Langavatn, Eidfjord 23.6 (S.Byrkjeland).

1990 Nord-Trøndelag: ♂ Klingsundet, Steinkjer 16.4-primomai (S.Karlsen, R.Flower, L.Vågan).

1992 Vest-Agder: ♂ Seviga, Lista, Farsund 25-26.4 (P.I.Værnesbranden, V.Krøkke, W.Wøllø, S.Nilsen, m.fl.). Nord-Trøndelag: ♂ Gjørsv, Inderøy 29.4-7.5* (V) (H.Sørhuus, m.fl.). Nordland: ♂ Kleiva, Sortland-Stokmarknes, Vesterålen 23.5 (W.Vader).

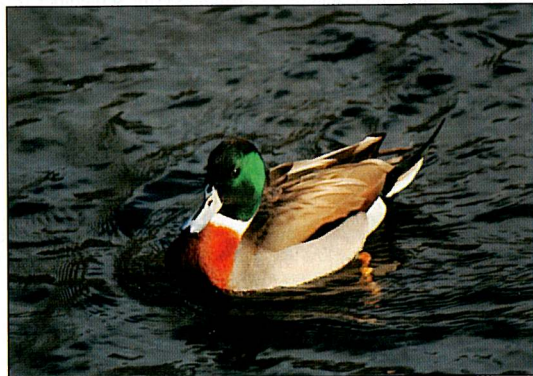
(Nord-Amerika) Hordaland-observasjonen blir funn nr 2 for Norge. Denne fuglen kurtiserte ivrig krikkand-hunnene i området. Steinkjer-fuglen blir funn nr 6 i Norge. Seks funn i 1991 og 1992 av denne underarten er en formidabel økning i forhold til tidligere år (5 funn). Dette kommer kanskje av at fugleinteresserte sjekker krikkendene litt mer nøye for å konstatere kjennetegnet som skiller underartene; den horisontale hvite vingekanten (NB: ikke alltid synlig) hos *A.c.crecca* versus den lodrette hvite streken fra vingefestet hos *A.c.carolinensis*.

Hybrid stokkand x stjertand *Anas platyrhynchos x A. acuta*

Individer som viste karakterer til ovennevnte arter. (1 - 0)

1992 Oslo: ♂-farget ringmerket Akerselva, Oslo 12.1-15.3* (F) og 25.10 til 1993* (F) (J.R.Gustad, S.Hartberg, m.fl.). Fuglen ble ringmerket 1.2, og ringen ble avlest da den igjen dukket opp 25.10.

Trolig samme fugl som tidligere rapportert fra Oslos parker om vinteren siden 1988.

Hybrider mellom arter kan oppvise merkelige blandinger av karakterer, her hybriden mellom stokkand *Anas platyrhynchos* og stjertand *A. acuta* fra Akerselva, Oslo. Foto: Jørn R. Gustad.

Ringand *Aythya collaris* (22 - 0)

1991 Telemark: ♀ Finndalsbukta, Bamble 30.11.91-12.1.92* (V.Heibo, B.Kjellemyr, K.Myrland, V.Myrland, m.fl.). Tillegg til forrige rapport der den kun var publisert frem t.o.m. 31.12.91 (Bosy & Clarke 1993).

1992 Telemark: ♀ Børsesjø, Skien ultimo april-1.5 (J.H. Magnussen, R.T.Magnussen, m.fl.). Trolig samme fugl som Bamble-fuglen og regnes som samme funn.

(Nord-Amerika; overvintre sør til Sentral-Amerika) Etter de mange funn i perioden 1978-87 hvor den var årlig, ser ringand nå ut til å ha blitt mer sjelden igjen. Telemarksfuglen fra 1991-92 er den første siden 1987, og mot alle odds var begge disse to siste hunner, da fordelingen nå er 16:6 i favør hanner.

Brilleand *Melanitta perspicillata* (30/31 - 0)

1991 Rogaland: 3K+ ♂ Ognå, Hå 15.12.91-8.2.92 (G.Mikkelsen). Tillegg til forrige rapport der den kun var publisert frem t.o.m. 31.12.91 (Bosy & Clarke 1993).

1992 Vest-Agder: 3K+ ♂ Nordhasselbukta (1.1-5.4), Einarnes (2.5) og Kviljoenden (ca 9.5), Farsund 1.1-ca 9.5 (K.S.Olsen, K.Olsen, m.fl.). 3K+ ♂ Nordhasselbukta, Farsund 20.11 til 1993 (Te.B.Vestøl, Tr.B.Vestøl, K.Ol-

sen, K.S.Olsen, m.fl.). Trolig samme individ som de to foregående vintre har hatt tilhold på samme lokalitet.

(Nord-Amerika) Det er vanskelig å si noe sikkert om hvor mange individer funnmengden dreier seg om. Så langt er 30 funn av 31 individer sannsynligvis i overkant. NSKF ønsker å få inn samtlige datospenn, for å vurdere om noen av disse funnene dreier seg om samme individer.

Islandsand *Bucephala islandica* (3 - 0)

1992 Nord-Trøndelag: ♂ Lundleiret, Steinkjer 2-3.5 (T.Haug-skott, m.fl.).

(Nordøst og Nordvest Amerika, Sør-Grønland og Island) Dette dreier seg trolig om Buvika-fuglen fra Sør-Trøndelag på vår-trekk nordover og regnes som samme funn, dvs. funn nr 3 i Norge. Et lignende mønster har en registrert tidligere år. Fuglen ble første gang observert 22.12.86 (Bentz 1988) og ble i 1987 også registrert i Nord-Trøndelag i mai (Bentz & Clarke 1990). Funnet fra Nord-Trøndelag i 1987 regnes derfor som funn nr 3 og ikke som nr 4 slik det står i NSKF-rapporten for 1988 (Bentz & Clarke 1990). Dessverre er svært få av observasjonene innrapportert til NSKF. Den norske beholdningen består av følgende 3 funn: Trøndelagsveteranen og de to gamle fuglene skutt av Leopold Schrader: 1) ♂ Nybørg, Nesseby 1848 (Schaanning 1916) og 2) 1K ♂ Vardø, Vardø 7.9.1851 (Schrader 1853, Schaanning 1916). Se for øvrig under rettelser.

Hybrid kvinand x lappfiskand

Bucephala clangula x Mergus albellus

Individer som viste karakterer til ovennevnte arter (4 - 0)

1991 Telemark: 2K+♂-farget Gunnekleivfjorden, Porsgrunn 1.12* (F) og en lengre periode vinteren 1991-92 (T.E. Silsand).

1992 Telemark: 2K+♂-farget Gunnekleivfjorden, Porsgrunn 15.11* (F) og en lengre periode høsten 1992 (T.E. Silsand).

Det dreier seg trolig om samme fugl begge perioder. Dette blir dermed det 4. funn for Norge. Samtlige funn er fra Vestfold og Telemark, så det finnes kanskje ett eller flere blandingspar her i egnen som gjør sitt for at ornitologene skal få hodepine. Enkelte av karakterene for fuglene i handrakt minner mye om arts-karakterer hos islandsand *Bucephala islandica*.

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis* (16/23 - 2/4)

1992 Rogaland: ♂ Søylandsvatnet, Hå og Vasshusvikvatnet, Klepp 12.5-13.6 (M.Dagsland).

Nordland: 3 ♂♂ Sveavatnet, Vega 2-8.7 (J.Antonsen).

(Nord- og Sør-Amerika; med en stor frittlevende bestand i England) Første funn i Norge kom i 1984 og arten har siden vært årlig med unntak av 1986. I Storbritannia har en levedyktig bestand klart å etablere seg etter å ha blitt introdusert som park-fugler. Det antas at de norske funn i vesentlig grad dreier seg om fugler fra denne bestanden, og stivhaleand plasseres derfor i kategori AB på A-listen. En skal imidlertid ikke utelukke muligheten for spontane individer fra sitt naturlige leveområde.

Svartglente *Milvus migrans* (31 - 0)

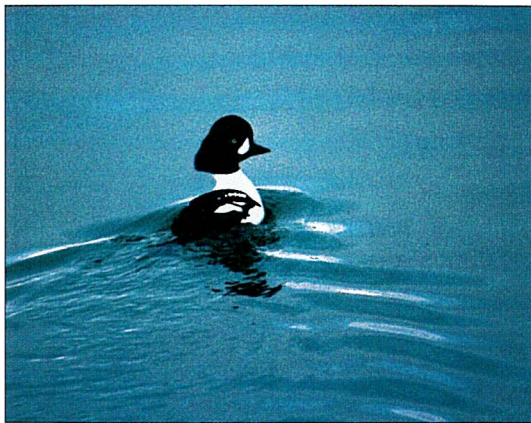
1989 Vest-Agder: 2K+ Jåbekk, Mandal 14.8 (I.Flesjø).

(Nesten hele Eurasia, Afrika og Australia; overvintrer i Afrika og sørlige Asia) Funn nr 27 i Norge. Muligens samme individ som tidligere godkjent 21.8 fra samme lokalitet (Bosy & Clarke 1993).

Glente *Milvus milvus* (58/59 - 6) etter 1899

1987 Vest-Agder: Buane, Kristiansand 25.4 (J.E.Berglihn).

1992 Vestfold: Yxnøy, Sandefjord 24.3 (M.Lohne, K.Lavold). Akershus: Isi søppelfylling, Bærum 8.4 (J.Nystrøm). Aust-Agder: Grimstad, Grimstad 15.4 (J.Amundsen).

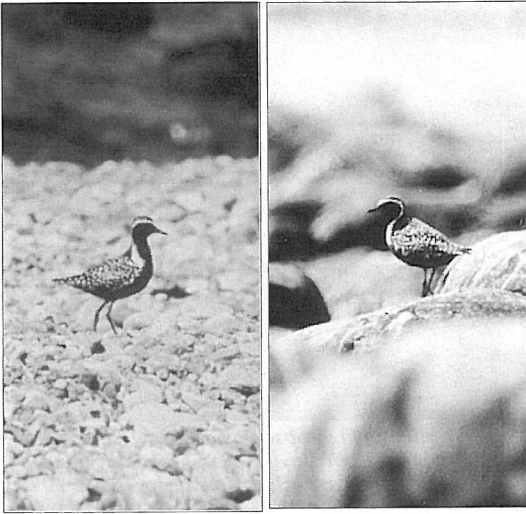
Dessverre blir kun få av observasjonene av islandsanda *Bucephala islandica* i Buvika, Sør-Trøndelag innrapportert til NSKF. Dette bildet er tatt november 1990. Foto: Geir Klavness.

Vest-Agder: Råstad, Farsund 27.4 (R.E.Andersen), Litterauna/Fugleviga, Farsund 8.6 (J.E.Berglihn). Kristiansand dyrepark, Kristiansand 17.6 (T.Axelsen, E.Persen).

(Nord-Afrika og Europa) Funn nr 37 og 60-64 i Norge. Fuglen fra Buane 25.4 er muligens samme fugl som tidligere godkjent: Jåbekk, Mandal, Vest-Agder 22+25.4.87 (Bentz 1989). I begynnelsen av dette århundret gikk det tiår mellom hvert glente-funn. Fra og med 1982 har arten vært sett årlig og toppår har vært: 1984 (10), 1989 (7), 1991 og 1992 (6). Det er med andre ord en tydelig økning i antall funn. Den positive tendensen skyldes trolig en naturlig økning i den sør/sørøstlige bestanden. I Sverige hekket arten med ca 500 par i Skåne i 1993! Arten rapporteres videre med en svak økning nordover, med 6 og 8 hekkepar i henholdsvis Blekinge og Halland (Tyrberg 1994). I Jylland, Danmark hekket arten med 17 sikre og minst 20 mulige hekkepar i 1992 (Lindballe m.fl. 1994). En kan for øvrig merke seg at vingemerkede fugler har blitt introdusert bl.a. i England.

Triel *Burhinus oedicnemus*, Jåbekk i Mandal 22.6.92. Foto: Tor Oddvar Hansen.

Norges fjerde og femte sibirlo *Pluvialis fulva*—fuglen fra Jomfruland til venstre og Revtangens-individet til høyre. Fotos: Kjetil Aa. Solbakken (venstre) og Håkon Hegglund (høyre).

Svartglente/glente *Milvus migrans/milvus* (15/16 - 1)

Individer som ikke ble sikkert artsbestemt
1992 Akershus: Finstadjordet, Lørenskog 25.3 (H.Andersen).

Steppehauk *Circus macrourus* (24 - 1)

1992 Rogaland: 2K Grudavatnet, Klepp 30.4 (H.Løvbrekke).

(Øst-Europa, Sentral-Asia; overvintrer i Sør-Europa sør til Sør-Afrika og øst til Sør-Asia) Etter 1968 er arten med dette kun påvist 4 ganger i Norge. Rekordår med 7 vårfunn i Danmark i perioden 26.4-31.5 (Frich & Nordbjærg 1994). Sverige hadde et godt år med 1 vårfunn 26.4 og 5 høstfunn i perioden 30.8-15.9 (Cederroth 1993). Finland hadde også et godt år med 7 vårfunn i perioden 17.4-19.5 og 2 høstfunn 8 og 24.9 (Jännes & Nikander 1993).

Enghauk *Circus pygargus* (11 - 3)

1992 Vest-Agder: 2K ♀ Jåbekk, Mandal 12.5 (R.Jåbekk). 3K+ ♂ Lista fyr, Farsund 17.5 (I.Flesjå, G.Gundersen, K.S. Olsen). Rogaland: 1K Utsira 4.9 (G.Mobakken, B.O.Tveit, A. Gullberg). Fotos foreligger, men fuglen er godkjent ut fra beskrivelse.

(Nord-Afrika, Europa, Sentral-Asia; overvintrer i Sentral til Sør-Afrika og Sør-Asia) Til 1977 var forholdet mellom enghauk og steppehauk 2:21 i favør steppehauk. Fra 1977-92 har forholdet vært 12:4 i favør enghauk. Studier i skinnsamlinger i f.eks. Zoologisk Museum i Oslo har ikke fremvist feil ved bestemmingen (J.S.L.Ludvigsen pers. medd.). Dette viser en klar tendens; nemlig at steppehauken er relativt like sjelden som før og at enghauken har hatt en formidabel økning. Dette henger sammen med at enghauken har ekspandert i sitt utbredelsesområde, og nå hekker nærmest i Västergötland, Sverige og Nord-Jylland i Danmark. I 1992 var den danske bestanden på 15-18 hekkepar (Lindballe m.fl. 1994).

Steppehauk/enghauk *Circus macrourus/pygargus* (14 - 1)

Individer som ikke ble sikkert artsbestemt
1992 Oppland: 1K 3 km fra Lom sentrum, Lom 28.10 (M.V. D.Kooij, A.Kästle).

Ung- og ♀-fargede fugler av disse artene er leie å bestemme. For å gjøre forvirringen komplett(?) er det nå positivt påvist hybride avkom mellom nevnte arter i Finland (Forsman 1993).

Aftenfalk *Falco vespertinus* (62/64 - 2)

1990 Vest-Agder: 3K+ ♂ Borhaug, Farsund 26.8 (K.Olsen).
1991 Vest-Agder: 1K Mønstremyr, Flekkefjord 28+31.8 (P.Ø.Grimbsby, G.Grimbsby, S.Grimbsby).
1992 Nordland: 2K Valla, Vega 29.5 (J.Antonsen).
Vest-Agder: 2K+ ♂ Mønstremyr, Flekkefjord 30.8 (G.S.Grimbsby, S.Grimbsby).

(Øst-Europa og Asia; overvintrer i Afrika) Funn nr 56 og 61-63 i Norge. Bare ett funn fra Lavangen i Troms fylke 23.5.51 har vært lengre nord enn Vega i Nordland. Beskrivelser av aftenfalk er ofte mangelfulle, noe som gjenspeiler seg i en andel på 50% underkjente observasjoner.

Triel *Burhinus oediconemus* (5 - 1)

1992 Vest-Agder: Jåbekk, Mandal 22-25.6* (F) (I.Flesjå, G. Gundersen, J.G.Noddeland, m.fl.).

(Eurasia og Nord-Afrika; overvintrer Sør-Eurasia, Nord- og Sentral-Afrika) De norske funn av denne særegne arten fordeler seg jevnt i perioden 27.5-24.8. Dette var for øvrig den første stasjonære trielen i Norge. De nærmeste hekkebestandene ligger i Sørøst-England og Polen.

Sibirlo *Pluvialis fulva* (4 - 1)

1991 Telemark: ♂ Jomfruland, Kragerø 9-11.7* (F) (R.Solvang, A.Cleve, E. Edvardsen, P.Rhönningstad, K.Aa.Solbakken, m.fl.).
1992 Rogaland: ♂ Revtangens, Klepp 11.7* (F) (H.Hegglund, m.fl.).

(Nord-Asia og østover til Alaska; overvintrer i Sør-Asia, Australia og vestlige deler av Nord-Amerika) Jomfruland-fuglen ble først antatt å være en kanadalo, men den ble godkjent som sibirlo på bakgrunn av god beskrivelse og gode bilder.

Alaskasnipe *Calidris melanotos* (40/46 - 1)

1992 Rogaland: Grudavatnet, Klepp 23.5 (K.Bekkel, I.Flesjå, G.Gundersen, M.Helberg, M.Kersbergen).

(Sibir fra Taymyr til Beringstredet og Nord-Amerika) Grudavatnet er den store «produsenten» av alaskasnipe-observasjoner i Norge. Den godkjente beholdningen er på hele 11 individer fordelt på 7 funn.

Rustsnipe *Tryngites subruficollis* (14 - 1)

1992 Nord-Trøndelag: Ørin, Verdal 29.8 (T.Haugskott, T. Kolaas).

(Nord-Amerika; overvintrer i sørlige Sør-Amerika) En nøye kikk i brushane-flokkene på jordene eller på tarevollene i strandkanten kan resultere i en hyggelig overraskelse. Dette er tydeligvis noe Trond Haugskott har lært seg, da dette er hans og Nord-Trøndelags andre rustsnipe.

Damsnipe *Tringa stagnatilis* (6 - 1)

1992 Vestfold: Presterødkilen, Tønsberg 7.6 (T.Nielsen, S. Nilsen).

(Sørøst-Europa, Vest- og Øst-Asia; overvintrer i Afrika, Sør-Asia og Australia) Denne nette og grasiøse vadefuglen kan vi ventelig se mer til i årene som kommer, da arten ekspanderer mot NV. Femten funn, og 123 funn totalt, ble status for Sverige i 1992 (Cederroth 1993) og den er nå tatt ut av landets sjeldhetsliste. I Finland er arten registrert med 333 individer i perioden 1975-1993 mot 47 individer før 1975 (Nikander m.fl. 1994). Så tidlig som 1988 ble det sjuende hekkefunnet gjort (Hario m.fl. 1989).

Willetsnipe *Catoptrophorus semipalmatus* (0 - 1)

1992 Vestfold: 1K Mølen og Omlidstranda, Larvik 14+19.10 til 1993* (F) (A.F.Mæland, R.H.Asjer, S.Sondbø, G. Numme, m.fl.).

(Vesentlig Nord-Amerika; overvintrer Nord- og Sør-Amerika). Årets «bombe» for 1992. Willetsnipe er bare påtruffet 3 ganger før i Europa og Vest-Palearktis (Lewington m.fl. 1991). Disse funn er: 1) Abbeville, Somme, Frankrike udatert 1800-tallet, 2) Funnet lenge død São Miguel, Azorene (Portugal) 12.3.1979 og 3) Kemi, Kuivauoro, Finland 21.9.1983. Arten er splittet i to trekkaktive underarter, den østlige *semipalmatus* og vestlige/innenlandske *inornatus*. Vestfold-fuglen lot ikke sin identitet avsløre og lurte de lokale ringmerkerne. Etter å ha vært «tapt» i fire dager dukket fuglen igjen opp og kunne da lett finnes og studeres i strandkanten. Fuglen ble på mange måter et varmt samlingspunkt for entusiaster fra fjern og nær denne vinteren. For videre lesning om funnet vises det til artikkel med meget gode fargebilder i *Birding World* (Sondbø 1992).

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius* (39/42 - 0)

etter 1950, utenom Svalbard, Bjørnøya, Jan Mayen og de arktiske havområder

1991 Vest-Agder: ♀ Lista fyr, Farsund 23.5 (F.Jørgensen).

(Sirkumpolar arktisk sone; overvintrer i havområdene vest for Sør-Amerika og Vest-Afrika)

Denne ringnebbmåken *Larus delawarensis* fra Utsira i juli er ikke bare første sommerfunn i fastlands-Norge, men også en av få ganger arten er registrert andre steder enn i bykjernen i Bergen. Foto: Sveinung Larsen.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis* (12 - 1)

1992 Rogaland: 4K+ Utsira 22-23.5, 8. og 22.7* (F) (G.Mobakken, S.Larsen, A.Grimbsby).

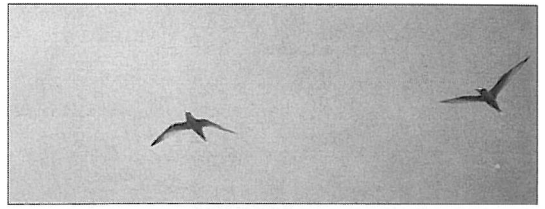
(Nord-Amerika; overvintrer fra USA til Mexico) Første sommerfunn på fastlands-Norge og i tillegg var dette en fullt utfarget fugl. Som en kuriositet kan nevnes at fuglen ble sett kurtiserende med en fiskemåke ved minst en anledning i mai (G.Mobakken pers.medd.). Første (sommer)funn for Norge var en 3K i Ny Ålesund på Svalbard 20.7.76 (Larsen 1977; foto s 325, Michalsen 1979).

Ismåke *Pagophila eburnea* (57/59 - 0)

utenom Svalbard, Bjørnøya, Jan Mayen og de arktiske havområder

1991 Nordland: 2K Hernyken, Røst 1.7 (P.A.Nilssen).

(Arktis) Vi må helt tilbake til 1985 for å finne forrige ismåke! Finske og svenske observatører som vi vet sitter inne med opplysninger om ismåke og andre aktuelle arter som f.eks. brilleærnfugl *Somateria fischeri* og lappsanger *Phylloscopus borealis* fra bl.a. Varangerhalvøya bes sende disse inn til NSKF for behandling.

Norges første reirfunn av dvergeterne *Sterna albifrons*. De to eggene resulterte i to flygedyktige unger. Fotos: Per Arne Johansen (øverst) og Åge Sten Fredriksen (nederst).

Dvergeterne *Sterna albifrons* (0 - 1) Hekking

1992 Østfold: Par med 2 egg Råde 20.6* (Å.S.Fredriksen, P.A.Johansen). Senere på sommeren ble vellykket hekking konstatert, da en adult med to årsunger ble observert fiskende i Kurefjorden. Dvergeterne ble for øvrig hyppig observert på forsommeren før reirfunnet ble gjort (R. Botnermyr, m.fl./LRSK-Østfold).

(Eurasia, Afrika, Australia og Amerika) Første hekkfunn i Norge av Europas minste terneart. Hekker både i Sverige og Danmark, og vi håper dette er første ledd i en kolonisering av Norge.

Hvitvingesvarterne *Clidonias leucopterus* (13/14 - 3)

1992 Oppland: 3K+ Dokkadeltaet, Nordre og Søndre Land 29.5 (G.Høitomt).

Rogaland: 3K+ Orrevatnet v/Horpestad, Klepp 26.7 (M. Dagsland, M.Kersbergen, G.Kristensen, m.fl.).

Vest-Agder: 3K+ Lista fyr, Farsund 28.7 (D.Drangsland).

(Sørøst-Europa, Midtøsten, Vest- og Øst-Asia og Afrika; Europeiske fugler overvintrer i Afrika) 3 individer på ett år er ny årsrekord. Forekomsten harmonerer med et godt år for arten i Nord-Europa. Fuglen fra Vest-Agder kan imidlertid dreie seg om Rogalands-fuglen på returtrekk.

Skjæregjøk *Clamator glandarius* (3 - 1)

1992 Vest-Agder: 1K Borshavn, Farsund 19.9 (M.L.Pedersen, K.Ølsen).

(Sør-Europa, Sørvest-Asia og Afrika; overvintrer i Afrika) Hitil seneste funn og det første i september.

Tårnugle *Tyto alba* (12 - 1)

Individer som viste karakterer til underarten *T.a.alba* (3 - 1)

1992 Rogaland: Utsira 4.10* (F) (I.J.Øien, m.fl.).

(Spredt i store deler av verden) Fuglen ble funnet død under et nødvendig ærend i buskene. Den hadde vært død lenge, skroten var inntørket og vingen som vendte opp var bleket. Dette tyder på at fuglen har «oversomret» i død tilstand, trolig fra tidlig vår, siden korpusen var intakt og ikke oppspist av åtselende insek-

Denne tårnugla
Tyto alba fra
Utsira 4.10.92
hadde vært død
lenge da den ble
funnet. Foto:
Jørn R. Gustad.

ter. Fuglen ble ikke tatt vare på. Dette er det fjerde funnet av den vesteuropeiske *T.a.alba* som avløses østover av den mer heloransje *T.a.guttata* som står for resten av de norske funn, dvs. ni individer.

Bieter *Merops apiaster* (26/40 - 2)

1992 Rogaland: Utsira 25.5 (J.K.Ness).
Vest-Agder: Lista fyr, Farsund 1.6 (J.E.Røer, N.H.Lorentzen, P.Ø.Grimsbj).

(Sør-Europa, Sørvest-Asia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Afrika) 1992 var et invasjonår for arten i Danmark med 61 individer mot normalt 5-15 individer (Lindballe m.fl. 1994).

Hybrid flaggspett x hvitryggspett

Dendrocopus major x leucotos

Individer som viste hybridkarakterer til nevnte arter (0 - 1)
1992 Oppland: ♂-farget Jørstadgårdene, Fåberg, Lillehammer 3.5 (J.E.Anonby, V.Hanssen, R.Bø). Se tegn. s. 261.

Første funn i Norge av denne hybrididen. I denne kombinasjonen har hybrididen visse likheter med mellomspett *Dendrocopus medius*, men sistnevnte står vi vel neppe i «fare» for å få sett i Norge. Dette norske funnet blir nummer 7 av i alt 8 kjente funn, alle fra Norden: 1) ♂-farget skutt Dalbytraktene, Skåne, Sverige ca 20.12.1919 (Kolthoff 1920), 2) Bettna, Småland, Sverige 1940 (Aulén & Haavisto 1993), 3) adult ♂ innsamlet Köpings-trakten, Västmanland, Sverige desember 1950 (Short 1982), 4) Uppsala, Uppland, Sverige 1978 (Aulén 1979), 5) ♂ nær Garphyttan nasjonalpark, Kilsbergen, Närke, Sverige 1982-87 (Dernfalk 1983, Johnsson 1988, Aulén & Haavisto 1993), 6) ♀ nær Garphyttan nasjonalpark, Kilsbergen, Närke, Sverige 1988 (Aulén & Haavisto 1993), 7) fuglen overfor og 8) Mäntyharju, Sør-Finland 26.8+ 28.12.92 (Laine 1993).

Dverglerke *Calandrella brachydactyla* (27/31 - 0)

1987 Vest-Agder: Tangvalljordet, Søgne 6.5 (J.E.Berglihn, P.K.Knutson).
1988 Hordaland: Fedje, Fedje 27.10 (M.Gullaksen).

(Sør-Europa, Sør-Asia; overvintrer i Nord-Afrika) Funn nr 19 og 24 i Norge, og årene 1987-88 står dermed med 3 funn hver.

Topplerke *Galerida cristata* (17/18 - 0) etter 1977

1988 Vestfold: Storevahr, Stokke 14.5 (T.Axelsen).

(Eurasia og Afrika) Funn nr 14 i Norge etter 1977 av denne arten som nærmest hekker i Danmark. I Sverige rapporteres bestanden å være nærmest forsvunnet (Tyrberg 1993). Bare en uke senere ble det sett en topplerke ved Yxnøy, Sandefjord som muligens kan være samme fugl (Clarke 1992).

Markpiplerke *Anthus campestris* (30/33-34 - 3)

1950 Vest-Agder: Kviljosanden, Farsund 23.9 (J.H.Hyatt, E. D.Williams, C.K.Mylne).
1992 Vest-Agder: Lista fyr, Farsund 2.5 (G.Gundersen, I.Fle-sjø), Ringmerket Lista fyr, Farsund 5.6* (F) (N.H.Lorentzen).
Telemark: Jomfruland, Kragerø 29.9 (J.H.Magnussen).

Øverst: Markpiplerke *Anthus campestris* fra Lista fyr, Farsund 5.6.92. Foto: Nils Helge Lorentzen.

Midten: Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* fra Varden, Utsira 2.10.92. 1992 var et «godt» år for sibirpiplerke i Norge, som det også var f.eks. i Storbritannia. Foto: Håkon Heggland.

Nederst: Hybrider mellom ulike fuglearter er ofte vanskelige å vurdere. Denne fuglen er studert av mange skarpe øyne som alle konkluderer at fuglen tør være hybrid mellom gulerle *Motacilla flava* og sitronerle *M. citreola*. Foto: J.S.L. Ludvigsen.

(Europa, Nord-Afrika, Asia; overvintrer i Afrika og Sør-Asia) Fuglen fra 1950 er tidligere anerkjent i *Norges Fugler* (Haftorn 1971), men er nå formelt behandlet av NSKF. Har vært regnet som funn nr 1 i Norge både før og etter denne kjennelsen. Funnet som tidligere ble regnet som nr. 2 er nå underkjent, se ikke godkjente saker. Ellers en bra årssum, og vi må tilbake til 1988 for å finne en tangering.

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* (17 - 3)

1992 Rogaland: Utsira 30.9-1.10 (H.Heggland, E.Sæter, m. fl.). Utsira 1-2.10* (F) (J.S.L.Ludvigsen, T.Nielsen, H. Heggland, m.fl.). Utsira 4-5.10* (F) (A.Heggland, H. Heggland, m.fl.).

(Nordøst-Russland til Sentral- og Øst-Asia; overvintrer i Sør-Asia) Tangering av årsbeste i 1987 og 1990. 1990 (48 funn) og til dels 1992 (16 funn) var også rekordår med invasjonsaktig forekomst i Storbritannia (Rogers m.fl. 1993). På bakgrunn av grundige beskrivelser og gode fotografier lot det seg gjøre å fastslå positivt at i hvert fall de to første fuglene var ulike individer. Utsira ser ut til å befeste sin stilling, hva sibirpiplerke angår. Hva kan vi ellers si til forholdet 17:3 i disfavør rest-Norge?

Hybrid gulerle x sitronerle *Motacilla flava x citreola*

Individer som viste hybridkarakterer til nevnte arter (1 - 0)

1990 Rogaland: 1K Utsira 1-2.10* (F) (J.S.L.Ludvigsen, M. Kersbergen, G.Mobakken, E.Sæter, m.fl.).

Første funn av denne vanskelige kombinasjonen i Norge. Hybridhekkinger er tidligere kjent fra Finland (Jännes m.fl. 1992) og Sverige (Cederroth 1993). Bilder og beskrivelse har vært til konsultasjon hos Per Alström og Klaus Malling Olsen som begge mener at fuglen viser både gulerle- og sitronerle-karakterer samt intermediære karakterer og derfor tør være en hybrid.

Sitronerle *Motacilla citreola* (25 - 2)

1992 Rogaland: 1K Utsira 21-26.9* (F) (G.Mobakken, B.O. Høyland, A.Grimbsby, m.fl.). Telemark: 1K Jomfruland, Kragerø 18.10 (J.H.Magnus-sen).

(Nordøst- og Øst-Russland, Vest-Sibir, Vest- og Sentral-Asia; overvintrer i Sør- og Sørøst-Asia) Mye har skjedd på bestemmingsfronten ikke minst når det gjelder sitronerle, og en bør være spesielt oppmerksom på østlige gulerle og hybrider. For øvrig kan nevnes at sitronerle hekket i rent par i Pori, Yyteri, Finland sommeren 1991 (Jännes m.fl. 1992).

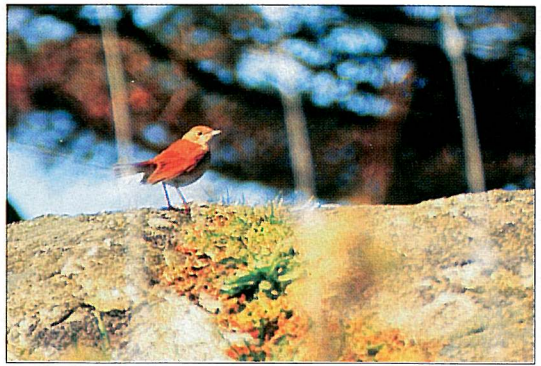
Sibirjernspurv/svartstrupejernspurv

Prunella montanella/atrogularis (0 - 1)

Individer som ikke ble sikkert artsbestemt.

1992 Vest-Agder: Elkem aluminium, Farsund 5.10 (B.E.Hellang).

(Nord-Sibir vest til Uralfjellene; overvintrer i Nord-Kina og Korea/Uralfjellene og Sentral-Asia; overvintrer i Afghanistan til Nordvest-India) Fuglen, som ble sett gjentatte ganger inne på støperiet lot seg ikke bestemme med sikkerhet. Svartstrupejernspurv har ikke alltid synlig svart strupe og gultoning på overøyestripen kan være vanskelig å bedømme, spesielt i innelys. Likevel fortjener observasjonen bedre enn å gå i glemmeboken. Ny art for landet, men hvilken? Status for sibirjernspurv i Norden for øvrig er per 1992: Danmark; 5.10.92! (Frich & Nordbjærg 1994), Sverige; 7 funn i perioden 13-29.10 i årene 1976-91 (Elmberg 1992) og Finland; 4 funn i oktober 1975-88 (Lewington m.fl. 1991). Av svartstrupejernspurv har Finland og Sverige de eneste funn i Europa: 1) 1K fanget Kaisaniemi, Helsinki, Finland 19.10.87 (Hario m.fl. 1988), 2) fanget Stora Fjäderägg, Västerbotten, Sverige 14-15.6.88 (Edenius & Giesler 1990) og 3) Uusikaupunki, Vekara, Finland 23.10.93 (Nikander m.fl. 1994), foruten en antatt rømling fra Tyskland 13-16.2.94 (Alström & MacKay 1995).

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos* fra Utsira 10.5.92. Foto: Kjell Erik Solheim.

Norges fjerde funn av ørkensteinskvett *Oenanthe deserti* 1K ♂ fra Utsira 3.10.92. Foto: Håkon Heggland.

Med denne fjerde norske starrsangeren *Locustella certhiola* fra Slevdalsvannet på Lista, har Norge en betydelig andel av de europeiske funn av denne sjeldne arten i vår verdensdel. Foto: Nils Helge Lorentzen.

Steppebrunroost *Turdus naumanni eunomus* 2K ♂ fra Lista 18.4.92. Ryktet om denne fuglen, som holdt seg i området en tid, spredte seg raskt, og den ble en attraksjon for mange tilreisende fugleinteresserte. Foto: Håkon Heggland.

Sørnattergal *Lucscinia megarhynchos* (14 - 2)

- 1992 Rogaland: Utsira 8-10.5* (F) (T.E.Høgsås, A.T.Mjøs, J. Kjærandsen, K.E.Solheim, m.fl.).
 Østfold: ♂ ringmerket Akerøya, Hvaler 30.5* (F) (J.S.L. Ludvigsen, A.Larsen, J.R.Asbjørnsen, L.I.Humlekjær, H.Mørken).

(Vestlig Eurasia og Nord-Afrika; overvintrer i Afrika) «Tvil-lingarten» til vår etter hvert norske nattergal har sitt nærmeste hekkeområde i Nord-Tyskland.

Svartstrupe *Saxicola torquata*

Individer som viste karakterer til den østlige underartsgruppen *S.t.maura/stejnegeri*. (13 - 2).

- 1989 Vestfold: ♀-farget Mølen, Larvik 7-8.10* (F) (K.P.Gade, A.W.Clark, G.Numme, V.Heibo, m.fl.).
 1991 Vest-Agder: 1K ♂ Mønstromyr, Flekkefjord 28.9 (S.Grimbsby).
 1992 Telemark: ♀ ringmerket Jomfruland, Kragerø 5.5* (F) (R.Solvang, L.J.Waaler, T.Sommer).
 Vest-Agder: Mønstromyr, Flekkefjord 27.9 (G.Grimbsby, P.Ø.Grimbsby, E.Schiander).

(Kvitsjøen og østover gjennom Sibir, østlige Kaukasus og nordlige Iran; overvintrer i Sør-Asia)

Middelhavssteinskvetv *Oenanthe hispanica* (6 - 0)

- 1991 Østfold: ♀ Struten, Onsøy 11.6 (M.Viker).

(Sør-Europa, Nordvest-Afrika og Sørvest-Asia inkludert Iran; overvintrer i Vest-Afrika) Fuglen er den andre hvis beskrivelse ikke sikrer karakterer til en gitt underart. Fem tette funn i perioden 1977-83 og hele åtte år til dette neste. Dette er første funn for Østfold.

Ørkensteinskvetv *Oenanthe deserti* (3 - 1)

- 1992 Rogaland: 1K ♂ Utsira 3.10* (F) (M.Dagsland, E.T.Ween, m.fl.).

(Nord-Afrika, Nordvest-Arabia og øst til Mongolia; overvintrer i Sahara, Arabia og Pakistan) En ettermiddagsobservasjon til tross, over 30 ornitologer fikk sett fuglen skvette rundt i aftensol i lyng- og steinlandskapet på Austrheim.

Sibirtrost *Zoothera sibirica* (7 - 0)

- 1986 Rogaland: 2K+♂ Utsira 4.9 (T.Tysse).

(Sentral-Sibir øst til Japan; overvintrer i India, Sørøst-Asia og Indonesia) Funn nr 7 i Norge og slår det forrige tidligste funn med 25 dager.

Bruntrost *Turdus naumanni* (5 - 1)

Individer som viste karakterer til underarten steppebrunroost *T.n.eunomus*. (5 - 1)

- 1992 Vest-Agder: 2K ♂ Groda, Farsund 15-23.4* (F) (I.Flesjø, G.Gundersen, M.L.Pedersen, m.fl.).

(Sibir; overvintrer for det meste i Japan og omliggende strøk) Vi må helt tilbake til 1959 for å finne forrige funn av arten i Norge. De øvrige funn er vesentlig eldre: 1908, 1895 og 2 i 1889. Fuglen holdt seg meget lokalt på et jorde i over en uke. De fikk lang nese, alle som trodde den skulle holde seg til NOF-års møtet som startet 25.4... Funnet får stå som et eksempel på at røyking kan ha noe godt for seg, da fuglen ble oppdaget av Inge Flesjø på vei til butikken for å kjøpe sigarettpapir...

Starrsanger *Locustella certhiola* (3 - 1)

- 1992 Vest-Agder: 1K ringmerket Slevdalsvann, Farsund 14-15.9* (F) (N.H.Lorentzen, J.K.Skjelnes, D.Drangland, J.E.Røer).

(Vest-Sibir og Sentral-Asia til Japan; overvintrer i India og Sørøst-Asia) Norge har en uventet stor andel av Europas funn. Utover Storbritannias 13 funn foreligger 4 funn fra: Frankrike, Belgia, Polen og Vest-Tyskland (Lewington m.fl. 1991).

Elvesanger *Locustella fluviatilis* (19 - 3)

- 1992 Vest-Agder: sy Brekne, Farsund 27.5 (K.Olsen).
 Østfold: sy ♂ Hunnebekken, Hunn, Borge 4-20.6* (L) (M.Pettersen, R.G.Bosy, T.Hansen, G.Mobakken, R.Olsen, M.Viker, m.fl.).
 Aust-Agder: sy ♂ ringmerket Gjernes, Søndeled, Risør 9-19.6* (V.L) (P.H.Pedersen, R.Pedersen, m.fl.).

(Sentral- og Øst-Europa og Vest- til Sentral-Asia; overvintrer i Sørøst-Afrika) De første funn siden 1989! Tre funn på ett år er tangering av høyeste årsum (1986 og 1988). Elvesangeren er på

fremgang i Sverige og funnfrekvensen forventes å øke også i Norge. Rekordår med 25 fugler i Danmark i 1992 (Lindballe m.fl. 1994).

Sumpsanger *Locustella luscinioides* (4 - 1)

1992 Vest-Agder: sy ♂ Slevdalsvann, Farsund 28.5-7.6* (L) (I.Flesjå, G.Gundersen, O.Jørgensen, m.fl.).

(Europa og Nordvest-Afrika; overvintrer nord i tropisk Afrika) De nærmeste hekkebestander ligger i Danmark og Estland. Arten har en overraskende svak forekomst i Norge sammenlignet med våre naboland. Andre år på rad med syngende fugl i Vest-Agder.

Vannsanger *Acrocephalus paludicola* (11 - 5)

1989 Vest-Agder: 1K ringmerket Slevdalsvann, Farsund 21.8* (F) (B.E.Hellang, T.O.Hansen).

1992 Vest-Agder: 1K ringmerket Slevdalsvann, Farsund 3.8* (F) (N.H.Lorentzen, m.fl.). 1K ringmerket Jåbekk, Mandal 9.8* (F) (M.L.Pedersen, M.Helberg). 3 1K ringmerket Slevdalsvann, Farsund 29.8* (F) (N.H.Lorentzen, J.K.Skjelnes).

(Lokalt i Sentral-Europa fra øst i Tyskland til Uralfjellene; overvintrer i Afrika sør for Sahara) Funn nr 7 og 12-14 i Norge av denne arten som har tyngdepunktet for sin utbredelse i Polen. 3 ind samtidig i nettet på Lista kan få enhver til å lure... Fuglen den 3.8 er for øvrig det tidligste høstfunnet og vårt seneste høstfunn er 26.9.

Busksanger *Acrocephalus dumetorum* (10 - 1)

1990 Rogaland: ringmerket Hodne, Bore, Klepp 28.9* (F) (G. Kristensen).

1992 Rogaland: 2K+ ringmerket Utsira 7.10* (F) (P.Gylseth, E. Jacobsen, P.C.Housken, J.Kristiansen, Ø.Tandberg m.fl.). Fuglen ble fanget inn og sikkert artsbestemt (A.W. Clarke, P. Gylseth, J. Thollefsen m.fl.).

(Eurasia østover fra Finland; overvintrer i India og Sri Lanka) En overraskende(?) stor andel av de norske busksangere påtreffes om høsten. Med dette er fordelingen 6:5 i favør sommerperioden 17.6-7.7 kontra høstperioden 22.9-9.10. Til sammenligning fra 1992 har Sverige 56 fugler i sommerperioden 23.5-12.7 og ingen(!) fra høstperioden (Tyrberg 1993). Det samme viser seg i Danmark med 19 funn fra sommerperioden 26.5-18.6 (Frich & Nordbjærg 1994). I Storbritannia er fordelingen snudd i favør høstperioden med 20 av 21 funn i perioden 31.8-30.9 (Lewington m.fl. 1991, Olsen 1992, Rogers m.fl. 1992). Det ser altså ut til at antall høstfunn øker i forhold til antall vårfunn dess lenger en kommer bort fra hekkeområdet, noe som kanskje er naturlig. Det totale fravær av høstfunn i Sverige er dog uventet.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus* (33/34 - 1)

1990 Østfold: Sy ♂ Folkå, Iddefjord, Halden 25.5 (T.Strøm).

1991 Vest-Agder: Sy ♂ Grimsbykilen, Hanangervann, Farsund 11.6 (K.Olsen). Trolig samme fugl som tidligere godkjent samme sted 2.6 (Bosy & Clarke 1993).

1992 Vest-Agder: 2K+ ringmerket Slevdalsvann, Farsund 13.8+4.9* (F) (N.H.Lorentzen, D.Drangslund, J.E.Røer, K.S. Olsen, m.fl.).

(Europa, Sørvest- og Øst-Asia og Nord-Afrika; overvintrer i Afrika) Arten hadde sitt dårligste år noensinne i Danmark med 9 enslige fugler, derav 5 syngende (Lindballe m.fl. 1994).

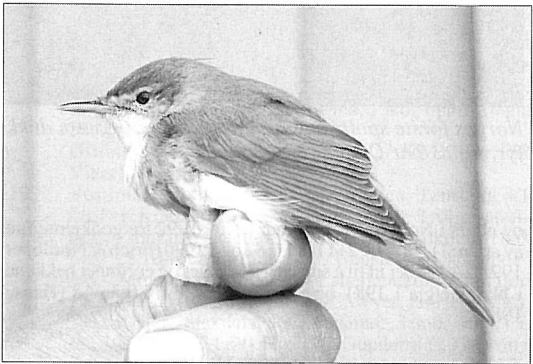
Spottesanger *Hippolais polyglotta* (0 - 1)

1992 Vest-Agder: 2K+ ringmerket Lista fyr, Farsund 14.8* (F) (J.E.Røer, D.Drangslund, K.S.Olsen, m.fl.).

(Vest-Europa nord til Belgia og NV-Afrika; overvintrer i Afrika sør for Sahara) Ny art for Norge! Denne meget gulsanger-like arten med bl.a. kort vinge hang tilfeldig i et fangstnett på Lista Fuglestasjon. Arten har i høyeste grad vært ventet, både på Lista

Vannsangeren *Acrocephalus paludicola* er en sjelden art i global målestokk, med tyngdepunktet av sin utbredelse i Polen. 1992 ga hele 5 funn av arten i Norge. Fuglen på bildet er en av tre(!) som ble fanget samtidig ved Slevdalsvann på Lista 29.8.92. Foto: Nils Helge Lorentzen.

2K+ busksanger *Acrocephalus dumetorum* fanget og ringmerket Utsira 7.10.92. Foto: Andrew W. Clarke.

Norges eneste trostesanger *Acrocephalus arundinaceus* i 1992 holdt seg trolig ved Slevdalsvann på Lista i tre uker, da den ble nettfanget 13.8 og 4.9. Foto: Nils Helge Lorentzen.

Norges første spottesanger Hippolais polyglotta dukket endelig opp i 1992, og ikke uventet skjedde dette ved Lista fyr. Foto: Tor Oddvar Hansen.

og ellers i Norge. Danmark har t.o.m. 1992 tre godkjente funn av arten: 1) 20.8.78, 2) 11-22.6.82 og 1.6.90 (Frich & Nordbjærg 1991). Arten ser ut til å spre seg nordover og er funnet hekkende i bl.a. Belgia i 1981 og SV-Tyskland i 1980-årene (Hansen 1986).

Rødstrupesanger *Sylvia cantillans* (19 - 2)

1992 Telemark: 2K+ ♂ ringmerket Jomfruland, Kragerø 6.6* (F) (J.H.Magnussen, R.T.Magnussen, H.Skarboe, E.Reiersen, J.G.Slemmelid, O.Tellesbø). Rogaland: ♀-farget Utsira 20.9* (F) (B.O.Høyland, A.Gullberg, G.Mobakken, m.fl.).

(Sør-Europa, Vest-Tyrkia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Nord- og Vest-Afrika) Norges andre høstfunn av denne arten som ellers er påtruffet i perioden 22.4-13.6. Det forrige funnet var en ♂ fra Storfosna, Sør-Trøndelag 19.8.75 (Ree 1976).

Østsanger *Phylloscopus trochiloides* (29/31 - 4)

1991 Rogaland: Utsira 2.9 (J.K.Ness). 1992 Telemark: ringmerket Jomfruland, Kragerø 6.6* (F) (J.T.Lifjeld, J.H.Magnussen, R.T.Magnussen, E.Reiersen, K.Rigstad, H.Skarboe, J.G.Slemmelid,). Sy ♂ (uten ring) Jomfruland, Kragerø 11.6 (L.J.Waaler, E.Edvard-

sen, T.Sommer, E.Mørland, K.Rigstad, H.O.Tverrfjell). Møre og Romsdal: sy ♂ Jørgenvåg, Tustna 25.6 (R.Pettersen). Vest-Agder: 1K ringmerket Slevdalsvann, Farsund 4.9* (F) (N.H.Lorentzen, D.Drangsland, J.K.Skjelnes).

(NØ-Europa, østover fra Nord-Tyskland til Asia; overvintrer i Pakistan, India og Indokina)

Lappsanger *Phylloscopus borealis* (3 - 0) etter 1988

1991 Vest-Agder: 1K ♂ ringmerket Mønstromyr, Flekkefjord 1.9* (F) (P.Ø.Grimbsby, G.Grimbsby).

(Finnmark og østover til Alaska; overvintrer i Sørøst-Asia) Robert Collett og Anton Landmark var de første som positivt påviste den for Norge eksklusive hekkeart (Collett 1877). I *Norges Fuglefauna* (Schaanning 1916) summerer forfatteren følgende: «Lapsangerens forekomst i Norge er utelukkende indskrænket til enkelte steder i Vest- og Øst-Finnmarken. I aarene 1876-80 blev den første gang paatruffet av professor R.Collett ved Porsangerfjord samt i Syd-Varanger..., og i 1885 blev den ogsaa paavist at ruge i hele den nordlige del av Tanadalen, saaledes ved Matsjøk, Sejda, Oldernæs og Polmak. ... (I Sydvaranger er den senere paavist periodisk talrik ved Elvenæs, Strand, Bjørnesund og Melkefos av forfat. i 1900-11).

Rødstrupesangeren Sylvia cantillans fra Utsira 20.9.92. Foto: Andreas Gullberg.

Rødstrupesanger Sylvia cantillans 2K+ ♂, Jomfruland, Telemark 6.6.92. Foto: O. Tellesbø.

Vaartrækket indtræffer her meget sent, mellem 18-24 juni; og ungerne forlater først redet i begyndelsen av august. Høst-trækket foregaar allerede straks efter eller medio august. Siden er bare noen få spredte observasjoner og hekkefunn omtalt (Haftorn 1971).

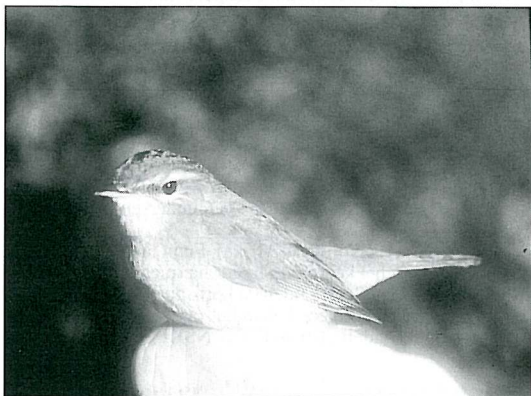
Efter at lappsangeren kom inn på den norske listen er bare tre observasjoner rapportert og godkjent: To fra hekkeplass og en fra trekklokalitet. Siden arten ble tatt inn på listen er to observasjoner blitt godkjent fra Finnmark. Er det ikke obser- vatorer på de rette stedene, blir fuglene ikke rapportert, eller er lappsangeren virkelig blitt sjeldnere?

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* (42/50 - 0)
1989 Vest-Agder: Ringmerket Lista fyr, Farsund 6-7.10* (J.E. Røer, N.H.Lorentzen). Tillegg til NSKF-rapporten for 1991 (Bosy & Clarke 1993): Også observert 6.10.

(Sentral-, Øst- og Sør-Asia; overvintrer i SØ-Asia)

Brunssanger *Phylloscopus fuscatus* (3 - 1)
1992 Vest-Agder: 1K ringmerket Slevdalsvann, Farsund 7.10* (F) (N.H.Lorentzen, D.Drangslund, J.K.Skjelnes).

(Sentral- og Nordøst- til Sør-Asia; overvintrer i Nord-India og Sørøst-Asia)

1K brunssanger *Phylloscopus fuscatus* fanget ved Slevdalsvannet på Lista 7.10.92. Foto: Nils Helge Lorentzen.

Lappsanger *Phylloscopus borealis*, fanget og ring- merket ved Mønstromyr, Flekkefjord 1.9.91. Foto: Per Øyvind Grimsby.

Bonellisanger *Phylloscopus bonelli* (5 - 0)
1991 Rogaland: Ørrevatn, Klepp 6.10 (S.Larsen, O.Bryne).

(Sørsentral- og Vest-Europa, Nordvest-Afrika; overvintrer i nordvestre tropiske Afrika)

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapillus* (31 - 0)
1991 Aust-Agder: Sigridnes, Åmli, Åmli 6.5* (V) (K.Wox- myhr, M.Erichsen).

(Europa, Midtøsten, Nord-Afrika; overvintrer i Sør- og Vest-Europa samt NV-Afrika) En meget overraskende observasjon, av denne arten som har sitt nærmeste hekkeområde i Danmark. Fuglen dukket tilfeldig opp i furutræene under en tiurleik og ble videofilmert.

Skjeggmeis *Panurus biarmicus* (25/114 - 15/112)
1990 Østfold: 17+ ind. (minst 5 ♂♂ og 5 ♀♀) Arekilen, Hvaler 18.11 (J.R.Gustad, K.Eie, T.Starholm, Ø.Syvertsen). Tidligere 3 fugler godkjent fra samme dag (Clarke 1992). Vestfold: 2 ind. Presterødkilen, Tønsberg 15.12 (A.T. Hangård).

1991 Vestfold: ♂+♀ Presterødkilen, Tønsberg 19.1 (A.T.Hang- gård, T.Nielsen). Trolig samme individer som 15.12.90. 1+ ind. Presterødkilen, Tønsberg 1.4 (A.T.Hangård). Opptil 18 ind. Presterødkilen, Tønsberg 28.10-28.12* (F) (S. Eide, C. Lie, Th. Nielsen m.fl.). Regnes som 3 funn: 2 ind. 15.12.90+19.1, 1+ ind. 1.4 og opptil 18 ind. 28.10-28.12.

Østfold: ♂+♀ Skipstadkilen, Hvaler 27.3 (M.Viker, P.R. Viker, R.G.Bosy).

1992 Vestfold: Opptil 20 ind. Presterødkilen, Tønsberg 3.1-26.3 (F.Kræmer, S. Eide, C. Lie m.fl.). Trolig samme fugler som foregående. 10+ ind. Presterødkilen, Tøns- berg 25.10-8.11 (S.Eide, T.E. Høgsås m.fl.). Opptil 7 ind. (Minst 4 ♂♂ og 1 ♀) Lahellebukta, Sandefjord 17.11-9.12* (F) (R.Meyer, U.A.Meyer, H. Heggland). Vest-Agder: Slevdalsvann, Farsund: 3 ind. 5.2 (T.E. Høgsås); 1 ind. 24.5 (I.Flesjå, G.Gundersen); 1K ♀ ring- merket 26.7 (K.S.Olsen, m.fl.); varslende par med 2-3 1K 21.8 (K.S.Olsen); 1 ind. 29.8 (K.S.Olsen); 5 ♂♂, 4 ♀♀-farget og 6 ind. (7 ind. ringmerket) 26.9* (F) (K.S. Olsen, m.fl.); 8 ind. 4.10 (K.S.Olsen); 1K ♂ ringmerket 11.10 (K.S. Olsen, m.fl.) og 1 ind. 13.12 (K.S.Olsen). Totalt 24 ulike ind. ringmerket av Lista Fuglestasjon på høsten, 5-6 fugler uten ring sett etter endt ringmerking = minst 30 ind., første ungfugl ringmerket 24.7 og ungfuglene var generelt lite flyvedyktige, noe som tyder på hekking (N.H. Lorentzen, m.fl.). Varslende fugler så sent som 21.8 tyder på 2. kull. 1 ind. Jåbekk, Mandal 25.10 (I.Flesjå). Regnes som 4 funn: 3 ind. 5.2, 1 ind. 24.5, opptil minst 30 ind. i perioden 26.7-13.12 og 1 ind. 25.10.

Østfold: 2 ind. og 1 ribb Arekilen, Hvaler 8.2 (J.S.L. Ludvigsen, S.Engebretsen, A.Larsen, E.Sæter). Trolig samme funn som 2 ind. 28.12 (Bosy & Clarke 1993). Minst 2 ind. Ørakanalen, Fredrikstad 17.3+10.4 (J.S.L. Ludvigsen). 2 2K+ Øra, Fredrikstad 4-5.6 (A.Larsen). 2 2K+ (♂♀) m/reir med 4 pull samme sted 6.6* (A.Larsen). 5 ind. (♂, ♀, 1 1K og 2 ind.) Øra, Fredrikstad 25.6 (A. Larsen). Regnes som ett funn av to fugler i perioden 17.3-25.6 som fikk frem 3 unger (totalt 5 ind.). Minst 1 ind. hørt Ørakanalen, Fredrikstad 1.9 (J.S.L.Ludvigsen). ♂ Øra, Fredrikstad 30.10 (M.Pettersen, S.Iversby). 10+ ind. Arekilen, Hvaler 13.11 (M.Pettersen, S.Iversby). 12+ ind. (minst 5 ♂♂ 2♀♀ 3 1K) Øra, Fredrikstad 14.11 (A. Larsen). 25+ ind. Øra, Fredrikstad 15.11 (A.Larsen). 46+ ind. Øra, Fredrikstad 29.11 (A.Larsen). 3 ind. og 1 ♂ Arekilen, Hvaler 27.12 (M.Viker, R.Viker, T.Aarvak). 1 ind. hørt Arekilen, Hvaler 31.12 (M.Pettersen, S.Ivers- by, R.Olsen). Regnes som opptil 46+ ind. Øra i perioden 1.9-29.11 og opptil 10+ ind. Arekilen 13.11-31.12. Akershus: ♀ Storøykilen, Fornebu, Bærum 15.3 (G.S. Andersen). ♀ Storøykilen, Fornebu, Bærum 3.5 (G.S. Andersen, M.Brandt). ♂ Koksa, Fornebu, Bærum 9.11 (G.S.Andersen). Regnes som tre funn av tre ind.

Hedmark: ♂ Vestre Skogsbygd, Løten 22.10* (F) (O.H. Westerhaug).
 Telemark: 2 ♂♂, 2 ♀♀ og 2 ind. Børsesjø, Skien 8.11 (J.H.Magnussen, R.Solvang). 6 ind. (1 ♂, 4 ♀♀, 1 ind.) Børsesjø, Skien 14.11 (T.E.Silsand, K.Eie, K.Sørensen). 4 ind. (derav 1 ♂ og 1 ♀) Børsesjø, Skien 22.11 (T.A.Hansen, B.H.Larsen, T.A.Larsen). 6 ind. (3 ♂♂ 3 ♀♀) Børsesjø, Skien 28.12 (H.Skarboe). Regnes som 1 funn av opptil 7 ind. i perioden 8.11-28.12.
 Aust-Agder: ♂+♀ Bukjerr, Fevik, Grimstad 13.11 (A. Johnsen).

(Spredt i Europa, Sentral-Asia) Nok et kronår for denne nykommeren i Norges fuglefauna. Dette er også det suverent beste med hittil 112 individer. Funn begynner å komme inn fra uventede steder, som f.eks. fuglen fra Hedmarks dype skoger. En aner to innvandringsveier; henholdsvis sør fra Danmark og sørøst fra Sverige.

Rødhodevarslar *Lanius senator* (17 - 0)

1954 Vest-Agder: 2K+ Lista fyr, Farsund 1.10 (to ukjente observatører/Swales 1955).

(Vest-, Sentral- og Sør-Europa, Sørvest-Asia og Nord-Afrika; overvintrer i Nord- og Vest-Afrika) Tidligere anerkjent av Haforn (1971), og talt med i den norske sjeldenhetsbeholdning som funn nr 2.

Rosenvarslar *Lanius minor* (10 - 0)

1989 Møre og Romsdal: Remøy, Herøy 5.7-24.8 (H.Håberg, A.O.Folkestad).

(Sør- og Øst-Europa og Sørvest-Asia; overvintrer i Øst- og Sør-Afrika) Funn nr 9 i Norge og nr 1 i Møre og Romsdal. Herøy-fuglen holdt seg usedvanlig lenge på lokaliteten.

Rosenstær *Sturnus roseus* (47/51 - 1)

1992 Vest-Agder: 1K ringmerket Lista fyr, Farsund 4-10.10* (F) (N.H.Lorentzen, J.K.Skjelnes, J.E.Røer, O.Jørgensen, I.Flesjå).

(Sørøst-Europa, Sørvest-Asia; overvintrer fra India sør til Sri Lanka)

Gråsisik *Carduelis flammea*

Individer som viste karakterer til underarten *C.f.rostrata* (1 - 1)
 1992 Nordland: ♀ ringmerket Laukvik, Austrvågøy, Vågan 23.3 (F.Sortland).

(Island, Sør-Grønland og Baffinøya) *The Birds of the Western Palearctic vol. VIII*, s. 660-661 (Cramp & Perrins 1994) slår de to tidligere atskilte underartene *C.f.rostrata* og *islandica* sammen til en gruppe som kalles *C.f.rostrata*. Hvis *C.f.islandica* hadde vært regnet som valid ville dette funnet kun blitt godkjent som *C.f.rostrata/islandica*. Det forrige funnet er en ♂ som ble skutt 2.10.36 (Schaanning 1937).

Sibirspurv *Emberiza aureola* (21/28 - 0)

1991 Vest-Agder: ♀-farget ringmerket Mønstremyr, Flekkefjord 2.9* (F) (P.Ø.Grimbsby, G.Grimbsby).

(Nordøst-Europa gjennom Nord-Asia; overvintrer i India og Sørøst-Asia) Dette er det tidligste høstfunnet sør for Polarsirkelen. De 8 andre høstfunn fra denne landsdelen er fra perioden 3-28.9.

Svarthodespurv *Emberiza melanocephala* (12 - 1)

1990 Rogaland: ♀ Nærlandssanden, Hå 24.6* (F) (T.Berg, G.Kristensen). For videre lesning om funnet, se Berg (1994).

1992 Nordland: ♂ Jorbrudalen, Grane 24.5 (C.Høy).

Sibirspurv
Emberiza aureola
 fanget og
 ringmerket
 Mønstremyr,
 Flekkefjord
 2.9.91. Foto:
 Svein Grimsby.

(Sørøst-Europa og Sørvest-Asia; overvintrer i India) Dette er den første ♀-fuglen i Norge og første funn av arten i Rogaland. Forekomsten i Norge viser en overraskende stor geografisk spredning med 13 individer fordelt på 9 fylker. Bare Møre og Romsdal og Nordland har mer enn ett individ, og stiller med henholdsvis fire og to funn. I felt er ♀-fargede svarthodespurv uhyre lik sin «tvinglingart» brunhodespurv *Emberiza bruniceps*. Det gis en fin oversikt over komplekset i *Birding World* (Shirihai & Gantlett 1993).

Kornspurv *Miliaria calandra* (22/24 - 0) etter 1940

1985 Telemark: Jomfrulund, Kragerø 27.5 (K.Pedersen, J.H. Magnussen).

1986 Vest-Agder: Sånun, Mandal 9.5 (G.Gundersen).

1990 Vest-Agder: Jåbekk, Mandal 31.8+18-21.10 (T.E.Høgås, O.A.Brattfjord, I.Flesjå, G.Gundersen, m.fl.).

(Vestlig Eurasia og Nordvest-Afrika) Funn nr 19, 20 og 22 av denne arten hvis hekkeområde ligger nærmest i Danmark. To eldre funn er behandlet fra tiden da kornspurv var ute av listen, det førstnevnte er tidligere behandlet og godkjent av LRSK-Telemark og nå endelig behandlet av NSKF.

Rettelser til tidligere rapporter Corrections to earlier reports

Ubestemt albatross *Diomedea* sp. (2 - 0)

1989 Vest-Agder: Ad. Lista, Farsund 2.11 (J.E.Røer). Tidligere publisert med feil år (1990)(Bosy & Clarke 1993).

Krikkand *Anas crecca*

Individer som viste karakterer til underarten *A.c.carolinensis*
 1991 Rogaland: ♂ Lonavatnet, Klepp 25-27.4 (G. Kristensen, M. Dagsland).

Tidligere publisert med feil dato 25-26.4.91 (Bosy & Clarke 1993).

Islandsand *Bucephala islandica* (3 - 0)

1987 Nord-Trøndelag: ♂ Stjørdalselva, Hell, Stjørdal 5-8.5 (T.R.Østerås, K.A.Aune, m.fl.). ♂ Utløpet av Figga, Steinkjer 28.5 (K.A.Aune, P.I.Værnesbranden, O.M. Laugtug, T.Kristoffersen). Rettelse til Bentz & Clarke (1990): Fuglen regnes som samme funn som fuglen fra Sør-Trøndelag, dvs. funn nr 3 og ikke nr 4. Se for øvrig under islandsand i denne rapporten.

Steppehauk/enghauk *Circus macrourus/pygargus*
1982 Sør-Trøndelag: 2K Grandefjæra, Ørland 15,5 (Ø.R. Størkersen, K.Aune, G.L.Aune). Tidligere publisert med feil alder 1K (Bentz 1986).

Sabinemåke *Larus sabini* (minst 51 - 5) utenom Svalbard, Jan Mayen, Bjørnøya og de arktiske havområder
1989 Vest-Agder: 1K Lista, Farsund 1.11 (J.E.Røer). Tidligere publisert med feil år (1990)(Bosy og Clarke 1993).

Gulerle *Motacilla flava*
Individer som viste karakterene til underarten *M.f.feldegg*
1990 Akershus: Årnestangen, Nordre Øyeren, Rælingen 25.5 (T.R.Østerås, J.I.Ligaard). Tidligere ufullstendig publisert (Clarke 1992).

Sitronerle *Motacilla citreola*
1990 Vestfold: 1K i 1. vinterdrakt Klåstadkilen, Larvik 13-14 og 16.10 (A.Heggland, H.Heggland, J.M.Lohne, m.fl.). Tidligere publisert med feil draktangivelse (juv) (Clarke 1992).
1991 Vest-Agder: 1K Nordhasselbukta, Lista, Farsund 7.8* (F) (A.Heggland, H.Heggland, K.Johannessen). Tidligere publisert med feil draktangivelse (juv) (Bosy & Clarke 1993).

Blekkspottesanger/dvergspottesanger
Hippolais pallida/Hippolais caligata rama
Individer som ikke ble sikkert artsbestemt
1988 Hordaland: Herdlevær, Øygarden 11.9* (F) (A.T.Mjøø, G.H.Syrstad). Etter anmodning fra hovedobservatøren Alf Tore Mjøø, strykes Norges eneste blekkspottesanger fra den norske listen (Bentz & Clarke 1990, Clarke 1991). Ny informasjon viser at en ikke kan utelukke den uhyre like underarten *rama* av dvergspottesanger, som er blitt aktuell helt i det siste med et antatt eksemplar fra Ottenby i Sverige og muligens ett til på Shetland. Sistnevnte er foreløpig ikke bestemt til tross for at fuglen ble fanget inn (Osborn 1993).

Rosenstær *Sturnus roseus*
1991 Rogaland: 1K Utsira 24-25.8, 1., 13, og 22.9 (J.K.Ness, P.Gylseth, B.O.Høyland, K.Salomonsen, J.R.Johnsen). Tidligere publ. med kun 24-25.8 og noe feil observatører (Bosy & Clarke 1993).

Henlagte saker *Shelved observations*

Bokfink (ukjent underart) *Fringilla ssp.*
1992 Aust-Agder: ♂ Kjetså, Evje og Hornes 19.4.

Ukjent fugl *Aves sp.*
(mulig en kolibri-/solfugl-art)
1992 Akershus: Pærehagen, Rykkinn, Bærum 13.7.

Ikke godkjente saker *Not accepted records*

Gulnebblire *Calonectris diomedea*
1992 Rogaland: Eigerøy fyr, Eigersund 1.8.

Ubestemt stor lire *Puffinus/Calonectris sp*
1992 Vest-Agder: Lista fyr, Farsund 28.8.

Storskarv *Phalacrocorax carbo*
Individer som viste karakterer til *Ph.c.sinensis*
1992 Vest-Agder: 2 3K+ Snekkestø, Lista, Farsund 14.3. 3K+ Nordhasselbukta, Farsund 22.3.
Telemark: Jomfruland, Kragerø: 1 ind 4.4, 1 ind 5.4, 4 ind 6.4 og 1 ind 8.4.

Egretthege *Egretta alba*
1992 Nordland: Røstlandet, Røst 16.8.

Stork *Ciconia ciconia*
1990 Vest-Agder: Hauge Øst 25.5 og Stokke ved Hananger-vann, Farsund 28.5.
1992 Østfold: Missingmyr, Råde 12.4.

Tundragås *Anser albifrons*
Individer som viste karakterer til underarten *A.a.flavirostris*
1991 Østfold: Kurefjorden, Rygge 29.9.

Krikkand *Anas crecca*
Individer som viste karakterer til underarten *A.c.carolinensis*
1991 Rogaland: ♂ Vasshuvikvatnet, Klepp 18.1.

Hybrid **stokkand** x **stjertand** *Anas platyrhynchos x acuta*
Individer som viste karakterer til ovennevnte arter
1992 Akershus: ♂-farget Glitteruddammen, Bærum 26.9.

Hvitøyeand *Aythya nyroca*
1992 Rogaland: 3 ♂♂ Kjellandsmyra, Eigersund 16+ca23.2.

Svartglente *Milvus migrans*
1991 Vest-Agder: Jåbekk, Mandal 31.3.
Aust-Agder: Ribe, Lillesand, Lillesand 20.6.

Glente *Milvus milvus*
1991 Vest-Agder: Lauervik, Farsund 1.3.
Nord-Trøndelag: Mosvika, Mosvik 8.4.

Småskrikørn *Aquila pomarina*
1991 Vest-Agder: 2K Mønstremyr, Flekkefjord 2.5.

Skrikørn ubestemt *Aquila pomarina/clanga*
1990 Vest-Agder: 1K Storheia, Mandal 13.9.

Aftenfalk *Falco vespertinus*
1990 Vest-Agder: 1K Slevdalsvann, Farsund 7.9.
1992 Telemark: ♀ Jomfruland, Telemark 13.5.
Vest-Agder: 1K Mønstremyr, Flekkefjord 5.9. 2 1K Kviljø, Farsund 10.9. 1K Groda, Borhaug, Farsund 11.9* (bildet viser en dvergfalk *Falco columbarius*).

Sumpriske *Porzana parva*
1992 Vest-Agder: Jåbekkvann, Mandal 17-19.5.

Triel *Burhinus oedicnemus*
1982 eller 1983 5-6 ind. Lista fyr, Farsund oktober.

Hvitbrystlo *Charadrius alexandrinus*
1951 Vest-Agder: 1K Lomsesanden, Farsund 21+26.9.

Spisshalesnipe *Calidris acuminata*
1954 Vest-Agder: Steinodden, Farsund 12.9.

Damsnipe *Tringa stagnatilis*
1992 Møre & Romsdal: Hustadbukta, Fræna 8.6.

Steppemåke *Larus ichthyæetus*
1991 Rogaland: 2K Orrevatnet, Klepp 17.6.

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus*
1992 Møre & Romsdal: 2K Farstadbukta, Fræna 15.4.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis*
1992 Rogaland: 1K Kvasseim havn, Hå 27.12.

Rosenterne *Sterna dougallii*
1992 Østfold: Øra, Fredrikstad 11.5.

Kafferseiler *Apus caffer*
1992 Vest-Agder: Nesheimvann, Farsund 19.6.

Hvitvingelerke *Melanocorypha leucoptera*
1992 Rogaland: Ferkingstad, Karmøy 8.3.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla*

1991 Vest-Agder: Jäbekk, Mandal 9.10.

1992 Rogaland: Utsira 28.5.

Topplerke *Galerida cristata*

1955 Vest-Agder: Sønderhalvheia, Farsund 23.10.

Amursvale *Hirundo daurica*

1992 Vest-Agder: Slevdalsvann, Farsund 17.8.

Markpiplerke *Anthus campestris*

1951 Vest-Agder: Lista fyr, Farsund 26.9.

1989 Vest-Agder: Jäbekk, Mandal 15.10.

1991 Vest-Agder: Kviljo, Farsund 26.5.

1992 Vest-Agder: Lista fyr, Farsund 24.5.

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni*

1992 Finnmark: Pasvik, Sør-Varanger 19.7.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi*

1988 Vest-Agder: Lunde, Farsund 10.10.

Vannpiplerke *Anthus spinoletta*

1955 Vest-Agder: Steinodden, Farsund 3.10.

Sitronerle *Motacilla citreola*

1992 Nordland: Røstlandet, Røst 12.9.

Svartstrupe *Saxicola torquata*Individer som viste karakterer til den østlige underartsgruppen *S.t.maura/stejnegeri*

1990 Vestfold: 2K+ ♂ Mølen, Larvik 6.10.

Sibirtrøst *Zoothera sibirica*

1992 Vest-Agder: 2K+ ♀ Vere, Farsund 18.4.

Myrsanger *Acrocephalus palustris*

1954 Vest-Agder: Loshavn, Farsund 23.9.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus*

1992 Østfold: Sy Øra, Fredrikstad 17+21.5.

Møller *Sylvia curruca*Individer som viste karakterer til underarten *S.c.blythi*.

1992 Rogaland: Eigerøy fyr, Eigersund 4.10.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*

1990 Rogaland: Utsira 1.9.

1992 Telemark: Jomfruland, Kragerø: 1 ind. 30.5, 1 ind. 1.6 og 1 ind. 25.8.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*

1991 Vest-Agder: 2 ind. Lista, Farsund 2.11.

Stjertmeis *Aegithalos caudatus*

Individer som viste karakterer til underartene

A.c.europaeus/rosaceus

1991 Vest-Agder: Mønstremyr, Flekkefjord 20.10.

Spettmeis *Sitta europaea*Individer som viste karakterer til underarten *S.e.caesia*

1991 Vest-Agder: 2K+ Berrefjord, Flekkefjord 30.12.

1992 Møre & Romsdal: Nørvasund, Ålesund 12.10.

Alpekaie *Pyrhhorax graculus*

1992 Rogaland: Breilandsmyrene, Vormedalen, Hjelmeland 15.4.

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos*

1992 Oppland: ♂ Gammelbutangen, Imsdalen, Ringebu 23.7.

Sibirspurv *Emberiza aureola*

1951 Vest-Agder: 1K ♀ Kviljo, Farsund 28.9.

1992 Oslo: ♂ Sørkedalen, Oslo 17.5.

Summary

REPORT ON RARE BIRDS IN NORWAY IN 1992

By the Norwegian rare birds committee (NSKF)

This is NSKF's seventeenth annual report and includes the majority of rare bird observations from 1992, as well as many older ones. During the last year, the committee has processed a total of 241 records for 1992 and earlier years, 156 (65%) of which have been accepted. A total of 22 (9%) records are still under consideration for various reasons and 63 (26%) records were found not acceptable. 1992 produced two new species for the Norwegian category-A list, Willet *Catoprophorus semipalmatus* and Melodious Warbler *Hippolais polyglotta*. An earlier accepted record of Olivaceous Warbler *Hippolais pallida* from 1988, was reconsidered and found now only to be acceptable as Olivaceous Warbler *Hippolais pallida* or Booted Warbler *Hippolais caligata rama*, due to the possible confusion with that subspecies and is thus removed from the Norwegian category-A list. An old accepted Spotted Sandpiper *Actitis macularia* record, of an individual collected at Svalbard possibly 1773 (the skin of which is now preserved in the British Museum), has until recently, been forgotten and not earlier referred to in Norwegian Rare Bird Committee's reports. The species is now rightly included in the Norwegian category-A list. With these adjustments the total number of species recorded in Norway up to end of 1992 has increased to 451 (category-A list). In addition, an accentor *Prunella* sp. which unfortunately was not specifically identified, could only be accepted as either Siberian Accentor *Prunella montanella* or Black-throated Accentor *Prunella atrogularis*, neither species of which, has been recorded earlier in Norway. The report also includes several more species rarely recorded, including Norway's 5th and 6th Red Breasted Goose *Branta ruficollis*, 6th Stone Curlew *Burhinus oedicephalus*, 4th and 5th Pacific Golden Plover *Pluvialis fulva*, 7th Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis*, 4th Great-spotted Cuckoo *Clamator glandarius*, 6th Black-eared Wheatear *Oenanthe hispanica*, 4th Desert Wheatear *Oenanthe deserti*, 7th Siberian Thrush *Zoothera sibirica*, 6th Dusky Thrush *Turdus naumanni* showing the characters of *T.n. eunomus*, 4th Pallas's Grasshopper Warbler *Locustella certhiola*, 5th Savi's Warbler *Locustella luscinioides*, 4th Dusky Warbler *Phylloscopus fuscatus*, 5th Bonelli's Warbler *Phylloscopus bonelli* and 10th Lesser Grey Shrike *Lanius minor*. In addition, the first successful breeding in 1992 of a pair of Little Terns *Sterna albifrons*, has been accepted by the NSKF. The invasion of Bearded Tit's *Panurus biarmicus* continued on from the 1990/91 influx's, with an unprecedented 112 individuals being recorded in 1992, from various localities in southern Norway and with breeding taking place at two of them. Also two hybrids was recorded for the first time, Great-spotted Woodpecker *Dendrocopos major* x White-backed Woodpecker *Dendrocopos leucotos* and Yellow Wagtail *Motacilla flava* x Citrine Wagtail *Motacilla citreola*.

The word «Hekking» after the species name, indicates breeding records for that species. The various numbers in brackets after the species scientific name, for example (35/37 - 2/4) refer respectively to, the total number of observations/total number of individuals (1) up to and including 1991 — (2) in 1992. This differs from earlier reports. The Norwegian word *etter* and a given year, following these brackets, means «after» 1925 for example. The word *minst* before (1) or (2) means «at least» and the word *ukjent* means «unknown».

The details included for each record are (1) year; (2) county; (3) number of birds if more than one; (4) age and sex if known (1K = first calendar year, 2K = second calendar year, 2K+ = second calendar year or older etc.); (5) the word *fanget* if the bird was captured, *ringmerket* if the bird was ringed or *syngende* if singing; (6) locality; (7) date(s); (8) * if the record was complemented by documentation (proof); (9) the type of documentation if the record is complemented by a * i.e. F = photography, V = video or filmed, L = sound recording and † = found dead or collected and a reference to where the skin is retained; (10) observer(s); (11) comments to the observation, if any.

Hvilke arter/underarter skal rapporteres til NSKF?

I tillegg til alle nye arter og underarter for Norge samt alle hybrider og nye hekkearter for landet, skal følgende vurderes av NSKF. (* angir at kun funn utenfor Svalbard, Bjørnøya, Jan Mayen og de arktiske havområder skal vurderes):

Arter:

Svarthalsdykker
Svartbrynalbatross
Gulnebblire
Storlire (etter 1.1.1925)
Middelhavslire
Wilsonstormsvale
Rødfotsule
Hvitpelikan
Krøllpelikan
Rørdrum
Amerikarørdrum
Dvergørdrum
Natthege
Vinhege
Kuhege
Silkehege
Egretthege
Purpurhege
Svartstork
Stork (etter 1.1.1920)
Bronseibis
Skjestork
Flamingo
Rødhalsgås
Rustand
Amerikablesand
Gulkinnand
Rødfotand
Blåvingeand
Rødhodeand
Ringand
Hvitøyeand
Brilleærflugh
Harlekinand
Brilleand
Islandsand
Hjelmfiskand
Stivhaleand
Svartglente
Glente (etter 1.1.1900)
Båndhavørn
Åtselgribb
Steppehauk
Enghauk
Prærievåk
Ørnvåk
Småskrikørn
Steppeørn
Dvergørn
Aftenfalk
Sumpriske
Amerikapurpurhøne
Sultanhøne
Jomfrutrane
Dvergtrappe
Stortrappe
Stylteløper
Triel

Ørkenløper
Brakksvale
Steppebrakksvale
Tobeltlo
Kittlitzlo
Hvitbrystlo
Mongollo
Ørkenlo
Rødbrystlo
Kanadalo
Sibirlo
Sibirsnipe
Sandsnipe
Bonapartsnipe
Gulbrystsnipe
Alaskasnipe
Spissshalesnipe
Styltesnipe
Rustsnipe
Kortnebbekasinsnipe
Langnebbekasinsnipe
Dvergspove
Damsnipe
Gulbeinsnipe
Tereksnipe
Flekksnipe
Willetsnipe
Hvitalesvømmesnipe
Polarsvømmesnipe*(etter1950)
Steppemåke
Svartehavsmåke
Franklinmåke
Sabinemåke*(etter 1.1.1900)
Kanadahettemåke
Ringnebbmåke
Rosenmåke*
Ismåke*
Sandterne
Kongeterne
Rosenterne
Sotterne
Hvitkinnsvarterterne
Hvitvingesvarterterne
Brunnoddy
Steppehøne
Mongolturteldue
Skjæregjølk
Gulnebbgjølk
Tårnugle
Dverghornugle
Pigghalesseiler
Gråseiler
Alpeseiler
Kafferseiler
Bieter
Blåråke
Kalanderlerke
Hvitvingelerke
Dverglerke
Flekkdverglerke

Topplerke (etter 1.1.1978)
Amursvale
Markpiplerke
Sibirpiplerke
Tundrapiplerke
Sitronerle
Alpejernspur
Hekksanger
Sørnattergal
Blåstjert
Hvitstrupenattergal
Isabellasteinskvert
Svartstrupesteinskvert
Middelhavssteinskvert
Ørkensteinskvert
Svartsteinskvert
Steintrost
Gulltrost
Sibirtrost
Brunkinnskogtrost
Gråkinnskogtrost
Gråstrupetrost
Bruntost
Taigatrost
Vandretrost
Starrsanger
Stripesanger
Elvesanger

Sumpsanger
Vannsanger
Åkersanger
Busksanger
Trostesanger
Spottesanger
Dvergspottesanger
Rødstrupesanger
Svarthodesanger
Østsanger
Lappsanger (etter 1.1.1989)
Fuglekongesanger
Viersanger
Brunsanger
Bonellisanger
Rødtoppfuglekonge
Halsbåndfluesnapper
Skjeggmeis (til og med 31.12.94)
Pungmeis
Rødhalevarsler
Rosensvarler
Rødhodevarsler
Mandsjuriastær
Rosenstær
Middelhavsspurv
Gulirisk
Gultrykknebb
Sangspurv
Vinterjunko
Hvitthodespurv
Kastanjespurv
Sibirspurv
Brunhodespurv
Svarthodespurv
Kornspurv (etter 1.1.1940)
Sisselspurv
Rosenbrysttykknebb
Blåtrykknebb
Bobolink
Brunhodetrupial
Nordtrupial

Fugler som viser karakterer til følgende underarter:

Storskarv; Mellomskarv *Phalacrocorax carbo sinensis*
Tundragås *Anser albifrons flavirostris*
Krikkand *Anas crecca carolinensis*
Hønsenhauk *Accipiter gentilis bueoides*
Musvåk; Russevåk *Buteo buteo vulpinus*
Dvergfalk *Falco columbarius subaeson*
Vandrefalk *Falco peregrinus calidus*
Myrsnipe *Calidris alpina arctica*
Myrsnipe *Calidris alpina sakhalina*
Gulerle *Motacilla flava feldegg*
Linerle *Motacilla alba subpersonata*
Blåstrupe *Luscinia svecica cyaneula*
Svartstrupe *Saxicola torquata maura/stejnegeri*
Svartstrupe *Saxicola torquata variegata*
Møller *Sylvia curruca blythi*
Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus humei*
Gransanger *Phylloscopus collybita collybita*
Gransanger *Phylloscopus collybita tristis*
Stjertmeis *Aegithalos caudatus europaeus*
Spettmeis *Sitta europaea asiatica*
Varsler *Lanius excubitor sibiricus*
Varsler *Lanius excubitor pallidirostris*
Varsler *Lanius excubitor meridionalis*
Gråsisik *Carduelis flammea rostrata*
Polarsisik *Carduelis hornemanni hornemanni*
Snøspurv *Plectrophenax nivalis vlasovae*

Litteratur

Alström, P. & MacKay, A. 1995: Identification of Siberian Black-throated Raddars, Arabian and Brown Accentors. *Birding World* 8: 108-112.

Aulén, G. 1979: En hybrid mellan större och vitryggig hackspett i Upp-sala. *Fåglar i Uppland* 6: 27-32.

Aulén, G. & Haavisto, S. 1993: Vitryggig hackspett i bland-äktenskap. Artens status och hybridfynd i Sverige. *Fåglar i Uppland* 20: 17-21.

Bentz, P.-G. 1986: Sjeldne fugler i Norge i 1984. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 9: 243-249.

Bentz, P.-G. 1988: Sjeldne fugler i Norge i 1986. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 11: 87-95.

Bentz, P.-G. 1989: Sjeldne fugler i Norge i 1987. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 12: 101-110.

Bentz, P.-G. & Clarke, A.W. 1990: Sjeldne fugler i Norge i 1988. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 13: 131-143.

Berg, T. 1994: Førstefunn av svartthodespurv i Rogaland. *Falco* 23: 11-17.

Bosy, R.G. & Clarke, A.W. 1993: Sjeldne fugler i Norge i 1991. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 16: 205-225.

Cederroth, C. 1993: Sällsynta fåglar i Sverige i 1992. Pp. 81-101 i: *SOF: Fågelåret 1992*. Stockholm.

Clarke, A.W. 1991: Sjeldne fugler i Norge i 1989. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 14: 135-150.

Clarke, A.W. 1992: Sjeldne fugler i Norge i 1990. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF), NZF og NOF. *Vår Fuglefauna* 15: 139-155.

Collett, R. 1877: On *Phylloscopus borealis* and its Occurrence in Norway. *Proceedings of the scientific meetings of the Zoological society of London*. 1877: 43-47.

Cramp, S. & Perrins, C.M.(red) 1994: *The Birds of the Western Palearctic*. Vol. VIII. Oxford Univ. Press, Oxford. 899 pp.

Dernfalk, C. 1983: Hybrid mellan större hackspett *Dendrocopus major* och vitryggig hackspett *Dendrocopus leucotos* i Närke. *Fåglar i Närke* 6: 11-14.

Edenius, L. & Giesler, R. 1990: Svartstrupig jernsparv *Prunella atrogularis* för första gången anträffad i Sverige. *Vår Fågelvärld* 49: 71-77.

Elmberg, J. 1992: Sällsynta fåglar i Sverige 1991 — rapport från SOF:s raritetskommitté. *Vår Fågelvärld* 51: 17-32.

Forsman, D. 1993: Hybridising harriers. *Birding World* 6: 313.

Frich, A.S. & Nordbjærg, L. 1991: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1992. *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 88: 99-110.

Frich, A.S. & Nordbjærg, L. 1994: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1992. *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 88: 99-110.

Gray, A.P. 1958: *Bird hybrids. A check-list with bibliography*. Bucks, London.

Gray, G.R. 1844: *List of the Specimens of Birds in the Collection of the British Museum*. London 1844.

Haftorn, S. 1971: *Norges Fugler*. Universitetsforlaget, Oslo.

Hansen, P.S. 1986: Første forekomst af Spottesanger *Hippolais polyglotta* i Danmark, med bemærkninger om feltkendetegn. *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 80: 5-8.

Hario, M., Numminen, T. & Palmgren, J. 1988: Rariteetikomitean hyväksymät vuoden 1987 harvinaisuushavainnot. *Lintumies* 23: 186-201.

Jännes, H., Nikander, P.J. & Numminen, T. 1992: Vuoden 1991 harvinaisuushavainnot. *Lintumies* 27: 253-274.

Jännes, H. & Nikander, P.J. 1993: Rariteetikomitean hyväksymät vuoden 1992 harvinaisuushavainnot. *Linnum* 28: 9-19.

Johnsson, L. 1988: Fågelrapport från Närke 1987. *Fåglar i Närke* 11: 40-51.

Kolthoff, K. 1920: *Dryobates leuconotus* (BECHST.) x *D. major* (Linné), ♂. *Fauna och Flora* 15: 1-6.

Laine, T. 1993: Valkoselkätikka risteitynyt käpytikän kanssa. *Linnum* 28: 19-20.

Larsen, T. 1977: Observations of animal life in Svalbard in 1976. *Norsk Polarinst. Årbok 1976*: 319-326. Oslo.

Lewington, I., Alström, P. & P.Colston 1991: *A field guide to the rare birds of Britain and Europe*. Harper Collins Publ. 448 s.

Lindballe, P., Christensen, R., Munk, M.F., Skov, H., Smidt, J. & Søby, E. 1994: Fugle i Danmark 1992. *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 88: 111-150.

Løvenskiold, H.L. 1947: *Håndbok over Norges fugler*. Oslo. 887 s.

Løvenskiold, H.L. 1964: Avifauna svalbardensis. *Norsk Polarinstiutt. Skrifter Nr. 129*: 1-460.

Michaelsen, J. 1979: Rapport fra NNSKs virksomhet mai 1976-1977. — Meddelelse nr. 3 fra Navne- og sjeldenhetskomiteen, NOF. *Vår Fuglefauna* 2: 54-61.

Nikander, P.J., Lindroos, T. & Numminen, T. 1994: Rariteetikomitean hyväksymät vuoden 1993 harvinaisuushavainnot. *Linnum* 29: 4-19.

Olsen, K.M. 1992: *Danmarks Fugle — en oversigt*. DOF, København.

Osborn, K. 1993: The Shetland Hippolais warbler. *Birding World* 6: 437-438.

Ree, V. 1976: Rapport fra NNSK's virksomhet april 1975-april 1976. *Sterna* 15: 179-197.

Ree, V. 1984: Stork også i Oslo. *Toppdykker'n* 7: 25-28.

Ree, V. 1994: Flekksnipen fra Svalbard. *Vår Fuglefauna* 17: 279-281.

Ree, V. & Gjershaug, J.O. 1994: Systematisk navneliste over norske fugler ajourført pr. 1.1.1994. S. 511-527 i: Gjershaug, J.O., Thingstad, P.G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.). *Norsk fugleatlas*. NOF, Kløbu.

Rogers, M.J. and the Rarities Committee with comments by C.Bradshaw and P.Clement. 1993: Report on rare birds in Great Britain in 1992. *British Birds* 86: 447-540.

Sandberg, R. 1992: European bird names in fifteen languages. *Anser supplement* 28.

Schaanning, H.Tho.L. 1916: *Norges Fuglefauna*. J.W.Cappelens forlag, Kristiania. 311 s.

Schaanning, H.Tho.L. 1937: Vingede skarer — trekresultater fra Utsira (et radioforedrag 12. november 1936). *Stav. Mus. Årsshefte (1935-36)* 46: 73-88.

Schrader, L. (Mitgeteilt von Pastor W.Pässler) 1853: Schrader's Beobachtungen über die Vögel Laplands. *Journal für Ornithologie* 1: 305-326.

Shirihai, H. & Gantlett, S. 1993: Identification of female and immature Black-headed Buntings. *Birding World* 6: 197-197.

Short, L.L. 1982: Woodpeckers of the world. *Delaware Museum of Natural History, Monograph series no 4*. Greenville, Delaware. 676 pp.

Sondbø, S. 1992: The Willet in Norway. *Birding World* 5: 458-460.

Swales, M.K. 1955: Ornithological observations from Lista 1954. *Sterna* 1: 3-31.

Tyrberg, T. 1993: Fågelrapport för 1992. *Vår Fågelvärld Suppl.* 19: 34-79.

Tyrberg, T. 1994: Fågelrapport för 1993. *Vår Fågelvärld Suppl.* 21: 51-99.

Voous, K.H. 1973, 1977: List of recent Holarctic bird species. Non-Passerines. *Ibis* 115: 612-638; Passerines. *Ibis* 119: 223-250, 376-406.

Forfatterens adresse

Jørn R. Gustad, Magnus'gate 7, N-0650 Oslo

Følgende arter var ute av NSKFs liste (se s. 277) i angitte tidsrom, men ønskes nå behandlet av NSKF:

Stork	1.1.85-31.12.88
Aftenfalk	1.1.85-31.12.86 (utfarvede ♂♂)
Markpiplerke	1.1.85-31.12.86
Fuglekongesanger	1.1.85-31.12.88
Gransanger <i>Ph.c.tristis</i>	1.1.79-31.12.94
Kornspurv	1.1.85-31.12.86

En av minst to forskjellige sibirpiplerker Anthus hodgsoni på Utsira, Rogaland oktober 1992. Foto: Håkon Heggland.